

Toiminta 2023
Vesilaitosyhdistys

1	Toimitusjohtajan katsaus	3
2	Vuosi 2023 vesihuoltoalalla.....	4
3	Vesilaitosyhdistyksen organisaatio	6
	3.1 Vuosikokous	6
	3.2 Vaalitoimikunta	6
	3.3 Hallitus.....	6
	3.4 Työvaliokunta	7
	3.5 Tilin- ja toiminnantarkastajat.....	7
	3.6 Asiantuntijaryhmät	7
	3.7 Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston toimikunta	8
	3.8 Tunnuslukujärjestelmän työryhmä	8
	3.9 Vesilaitosyhdistyksen toimihenkilöt	8
4	Edunvalvonta	9
	4.1 Yleistä	9
	4.2 Vesilaitosyhdistyksen edustukset vuonna 2023.....	9
5	Kehittäminen	12
	5.1 Yleistä	12
	5.2 Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä VENLA	12
	5.3 Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto	12
6	Tapahtumat	14
7	Jäsenpalvelut	15
8	Kunniamaininnat	16
	8.1 Numeroidut ansiomerkit.....	16
	8.2 Ansiomerkit 2023.....	16
	8.3 Vesilaitosyhdistyksen stipendi ja Kemira-palkinto	17
9	Hallituksen toimintakertomus.....	18
	9.1 Tuloslaskelma ja tase.....	22
10	Jäsenet	24
	10.1 Vesilaitosyhdistyksen yhteistoimintajäsenjaosto	26

1 Toimitusjohtajan katsaus

Vuonna 2023 Vesilaitosyhdistyksessä koettiin merkittäviä muutoksia. Pitkäaikaiset työntekijät, toimitusjohtaja Osmo Seppälä sekä lakiasianpäällikkö Anneli Tiainen, jäivät eläkkeelle ja heidän tilalleen astuivat allekirjoittanut sekä Joonas Jännäri. Uudet henkilöt tuovat mukanaan aina muutoksen tuulia ja niin myös yhdistyksessämme.

Yksi konkreettinen muutos on toimitilojen siirtyminen Itä-Pasilasta Helsingin keskustaan, joka realisoituu kesällä 2024. Tilat pienenevät vanhoihin verrattuna neljännekseen, mutta samalla tärkeimmät sidosryhmät ovat entistä lähempänä. Myös jäsenten vierailu yhdistyksen toimistolla helpottuu.

Muita muutostarpeita kyseltiin varsinaisilta jäseniltä erillisellä jäsenkyselyllä. Tulosten perusteella jäsenet olivat yleisesti ottaen varsin tyytyväisiä yhdistyksen toimintaan. Kansallinen edunvalvonta, vesihuoltopäivät ja laitosten neuvonta koettiin yhdistyksen tärkeimmiksi toimintamuodoiksi, mutta EU-tason edunvalvonnan tunnettuus oli heikkoa. Jäsenkyselyn pohjalta päätettiin mm. tehostaa erityisesti jäsenviestintää ja perustaa uusi tiedonvaihtoverkosto omaisuudenhallintaan.

Vesihuolto 2023 -päivät onnistuivat ennätyskellisen hyvin. Tästä rohkaistuneena niiden kehittämistä jatketaan osana yhdistyksen strategian toimeenpanoa ja tulevaisuudessa nähdään uusia kokeiluja. Osa muutoksista luultavasti toimii ja osa ei. Jatkuvan kehittämisen periaatteen mukaisesti keräämme kaikista tapahtumistamme palautteen ja kehitämme niitä palautehuomioiden.

Yhdistyksen visuaalinen ilme päätettiin uusia. Uusi ilme lanseerataan Vesihuolto 2024 -päivillä Oulussa. Visuaalisen ilmeen suunnittelussa määritimme yhdistyksemme tavoitemielikuvan: luotettava, vakaa, asiantunteva, suunnannäyttävä, yhteistyökykyinen, dynaaminen ja uudistuva. Tässä kaikessa yhdistyksen jäsenet ovat keskiössä.

Tässä toimintakertomuksessa kootaan jälleen yhdistyksemme edellisen vuoden mittavan toiminnan tuloksia yhteen, oli kyse korkealaatuisesta koulutustoiminnasta, rohkeasta alan kehittämisestä, menestyksekkäästä edunvalvonnasta tai jäsenten välittömästä palvelemisesta.

Lopuksi haluan kiittää kaikkia yhdistyksen jäseniä tuestanne strategisten tavoitteidemme saavuttamisessa! Erityiskiitos kaikille yhdistyksen toimielimiin osallistuneille sekä toimiston henkilökunnalle! Yhdessä rakennamme vahvempaa perustaa tulevaisuuden vesihuollolle, jotta se voi kestää entistäkin paremmin tulevat haasteet.

Riku Vahala
toimitusjohtaja

2 Vuosi 2023 vesihuoltoalalla

Vesihuoltopalvelut toimivat luotettavasti heikentyneen turvallisuustilanteen heijasteista huolimatta

Turvallisuustilanne ja toimintaympäristön muut haasteet eivät heikentäneet vesihuoltopalvelujen saatavuutta tai laatua. Vesihuoltopalvelut toimivat Suomessa normaalisti ja luotettavasti.

Venäjän hyökkäyssodan myötä heikentynyt turvallisuustilanne ja sen vaikutukset heijastuivat koko vuoden ajan vesihuoltolaitosten toimintaan. Vesihuoltolaitokset varautuivat talvella 2022-2023 uhanneeseen sähköpulaan tarkistamalla suunnitelmia ja toimenpiteitä sähkökatkoissa toimimiseksi. Suomen ja Viron välisen Balticconnector-kaasuputken rikkoutuminen ulkoisen voiman vaikutuksesta lokakuun alussa nosti konkreettisesti esiin kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvan vaikuttamisen uhan. Myös vesihuoltolaitokset raportoivat toimintavuoden aikana joitakin havaintoja kybervaihtumisesta, tiedustelusta, asiattomasta liikkumisesta laitosalueella tai lähistöllä sekä ilkeistä ja sabotoinnista. Vesihuoltolaitokset tehostivat varautumistaan erityisesti lisäämällä valppautta ja tarkkaavaisuutta laitosalueella ja sen ympäristössä, tarkentamalla henkilöturvallisuutta, kyberturvallisuutta ja fyysistä turvallisuutta sekä suojaamalla tietoaan.

Vuoden 2021 kesällä alkaneet erityisesti sähkölaitteiden ja komponenttien saatavuusongelmat jatkuivat edelleen, mutta vuoden 2023 lopulla tilanne näytti vesihuoltolaitoksille tehtyjen tilannekyselyiden

perusteella parantuneen. Hintojen nousu nosti vesihuollon käyttö- ja investointikustannuksia, mikä aiheutti yhdessä pienentyneen vedenkulutuksen kanssa painetta vesihuoltomaksujen korotuksiin.

Kansallinen vesihuoltouudistus

Maa- ja metsätalousministeriö (MMM) on vesihuollon yleisestä ohjauksesta, seurannasta ja kehittämisestä vastaava ministeriö. Ympäristöministeriö (YM) vastaa viemäroinnin ja vesiensuojelun viranomaisohjauksesta, ja sosiaali- ja terveysministeriö (STM) talousveden laadun valvonnan viranomaisohjauksesta.

Vesihuoltolaki

Vesihuoltolain uudistaminen eteni maa- ja metsätalousministeriön työryhmän johdolla. Työryhmän asettamiskirjeen mukaisesti uudistuksen tavoitteena on varmistaa, että kunnat säilyttävät omistuksensa ja päätäntävaltansa julkisomisteisissa vesihuoltotoiminnoissa, jotka kuuluvat niiden järjestämisvelvollisuuden piiriin. Lisäksi pyritään edistämään vesihuollon alueellista yhteistyötä ja rakennemuutosta. Kuntien edellytetään osoittavan riittävät resurssit vesihuoltolain mukaisten tehtäviensä hoitamiseen tai vaihtoehtoisesti yhteistyössä muiden kuntien kanssa. Uudistuksen tavoitteena on myös tarkentaa vesihuollon suunnittelujärjestelmää, joka sisältää alueellisen yleissuunnittelun, kunnan vesihuoltosuunnitelman, vesihuoltolaitosten omaisuudenhallintasuunnitelman ja suunnitel-

man häiriötilanteisiin varautumisesta. Vesihuollon omaisuudenhallintasuunnitelman on sisällettävä tarvittavat tiedot, kuten uus- ja korvausinvestoinnit, sekä niistä aiheutuvien kustannusten kattamiseen liittyvät laskelmat varmistaakseen vesihuollon maksujen kustannuskattavuuden. Uudistuksen myötä perusmaksu tulee olemaan pakollinen. Lisäksi omistajatuloutuksesta tullaan asettamaan säännöksiä, ja muutoksia on tulossa myös toiminta-alueeseen ja liittämismvelvollisuuteen.

Talousvesi

Uuden juomavesidirektiivin toimeenpanemiseksi annetut kansalliset laki- ja asetusmuutokset tulivat voimaan 12.1.2023. Kansalliseen lainsäädäntöön tulleet muutokset tarkentavat talousveden tuotantoketjun riskienhallintaa ennen kaikkea raakavesialueella. Talousveden laatuvaatimukset on päivitetty ajantasaisen tiedon mukaisiksi ja uusia talousvedestä valvottavia muuttujia tuli viisi. Talousveden viranomaisvalvonnan pitää kattaa uudet vaatimukset viimeistään 12.1.2026. Lisäksi tarkennettiin raakaveden seurannan vaatimuksia osana omavalvontaa. Vesihuollon läpinäkyvyyttä ja vedenkäyttäjien tietoa talousveden laadusta pyritään lisäämään. Vesilaitosten ajantasaiset talousveden laatumiedot löytyvät Suomen ympäristökeskuksen [vesi.fi](https://www.ymparisto.fi) -verkkosivulta, minkä lisäksi veden käyttäjille täytyy toimittaa kerran vuodessa tieto talousveden kulutuksesta ja hinnasta sekä linkki veden laatumietoihin.

Jätevesi, liete ja kiertotalous

Yhdyskuntajätevesidirektiivin uudistaminen eteni edellisen vuoden lopun komission direktiiviluonnoksen julkaisusta ns. kolmikantaneuvotteluvaiheeseen. Lopullinen direktiivi valmistuu kevään 2024 aikana. Päivitetty direktiivi tulee tiukentamaan ravinteiden poistovaatimuksia sekä tuo mikroepäpuhtauksien poistovaatimuksen suurimmille laitoksille suoraan sekä pienemmille riskiperusteisesti. Direktiiviin sisältyy myös toimialan energia-neutraalustavoite. Komissio julkaisi vuoden aikana myös puhdistamolietedirektiivin päivityksen arvioinnin.

Edellisenä vuonna lannoitelain uudistamisella käynnistynyt laaja lannoitteiden käyttöä koskeva kokonaisuuden päivitys eteni asetuksien, kuten fosforiasetuksen, valmistumisella.

Verkostot ja laitteistot

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom Sijaintitietopalvelun käyttöönotto viivästyy edelleen vuodelle 2024. Traficom järjesti erittäin lyhyellä lausuntoajalla lausuntokierroksen määräyksen M71 muuttamisesta ja muutti monien lausunnonantajien voimakkaasta kritiikistä (mm. Vesilaitosyhdistys) huolimatta määräystä M71. Määräys tuli voimaan 31.12.2023. Määräyksen luvun 3 ja luvun 4 velvoitteet tulevat voimaan 31.12.2024, jolloin verkkotietojen tulee viimeistään olla toimitettu Sijaintitietopalveluun. Määräys ei koske vesijoh-toverkostoja, eikä niiden sijaintitietoja tule siten toimittaa Sijaintitietopalveluun.

Muut säädökset

Euroopan komission CER- ja NIS2-direktiivit astuivat voimaan tammikuussa 2023. CER-direktiivi koskee kriittisten toimijoiden häiriön-sietokykyä (resilience of critical entities) yleisesti ja NIS2-direktiivi kyberturvallisuuden varmistamista. Molemmat direktiivit edellyttävät soveltamisalaan kuuluvilta toimijoilta riskienhallintaa ja poikkeamista ilmoittamista. Vesihuolto kuuluu yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisenä palveluna sekä CER- että NIS2-direktiivin soveltamisalaan. Kansallisesti tullaan määrittelemään tarkemmin säädösten soveltamisaloihin kuuluvat toimijat. Jäsenvaltioiden on saatettava direktiivit osaksi kansallista lainsäädäntöä 17.10.2024 mennessä.

Pinta- ja pohjavesien ympäristölaatu normien päivittämistä koskevat neuvottelut etenivät vuoden 2023 aikana EU-tasolla. Ympäristölaatu normeja ehdotetaan asetettavaksi uusille vesiympäristöille haitallisiksi tunnistetuille aineille, PFAS-aineille, torjunta-aineille ja niiden hajoamistuotteille, bisfenoli-A:lle ja joillekin lääkeaineille. Lisäksi vaatimuksia päivitetään joidenkin jo aiemmin säänneltyjen epäpuhtauksien osalta.

3

Vesilaitosyhdistyksen organisaatio

3.1 Vuosikokous

Sääntömääräinen vuosikokous pidettiin torstaina 20.4.2023 Helsingissä. Kokoukseen osallistui yhteensä 20 äänioikeutettua jäsenistön edustajaa ja käytettävissä oli 72 ääntä 621 äänestä.

3.2 Vaalitoimikunta

Vaalitoimikunnan tehtävänä on antaa yhdistyksen vuosikokoukselle ehdotus hallitukseen valittavista jäsenistä sekä tilintarkastajista ja heidän varahenkilöistään. Vaalitoimikunnan kokoonpano vuoden 2023 vuosikokouksesta lähtien:

- Jouni Lillman, Lahti Aqua Oy, 2022–2024, puheenjohtaja
- Risto Bergbacka, Vesikolmio Oy, 2023–2025
- Anna Arosilta-Gurvits, Liikelaitos Salon vesi, 2024–2026

3.3 Hallitus

Hallitus on kertomusvuoden aikana kokoontunut neljä kertaa, joista kaksi oli lähikokouksia, yksi etäkokous ja yksi hybridikokous. Hallituksen kokoonpano vuosikokouksesta 20.4.2023 lähtien on ollut seuraava.

Hallituksen varsinainen jäsen

Puheenjohtaja Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy
 Varapuheenjohtaja Elina Antila, Porvoon vesi
 Mari Heinonen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
 Pentti Janhunen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
 Juha Kotiranta, Kurikan Vesihuolto Oy
 Juha Lemmetyinen, Joensuun Vesi
 Jukka Meriluoto, HS-Vesi
 Juha Nurminen, Kajaanin Vesi
 Hannu Roikola, Kamepeleen Vesihuolto Oy
 Paavo Taipale, Suomen Kuntaliitto ry
 Aki Teini, Liedon Vesi
 Ulla Tyrväinen, Ylä-Savon Vesi Oy
 Minna Väisänen, Kokkolan Vesi

Varajäsen

Paulus Lepistö, Inarin Lapin Vesi Oy
 Päivi Kopra, Hyvinkään Vesi
 Sanna Varjus, Hangon Vesi
 Kimmo Rintamäki, Nurmijärven Vesi
 Kari Pietarinen, Imatran Vesi
 Petri Jokela, Tampereen Vesi
 Ari Kaunisto, Järvenpään Vesi
 Jarmo Äijälä, Oulaisten Vesiosuuskunta
 Mika Mankinen, Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
 Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto ry
 Anders Öström, Raision Vesi Oy
 Kim Westerholm, Uudenkaupungin Vesi
 Jani Väkevä, Kymen Vesi Oy

3.4 Työvaliokunta

Hallituksen apuna on toiminut hallituksen jäsenistä valittu työvaliokunta. Työvaliokunnalla oli vuoden aikana neljä kokousta, joista kaksi oli lähikokouksia ja kaksi etäkokouksia. Vuosikokouksessa, vaalitoimikunnassa, hallituksessa ja työvaliokunnassa esittelijänä toimii toimitusjohtaja Riku Vahala ja sihteerinä apulaisjohtaja Mika Rontu.

- Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy, puheenjohtaja
- Elina Antila, Porvoon vesi, varapuheenjohtaja
- Mari Heinonen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Jukka Meriluoto, HS-Vesi
- Minna Väisänen, Kokkolan Vesi, varajäsen

3.5 Tilin- ja toiminnantarkastajat

Tilintarkastaja

- KHT, Hannele Stenmark, BDO Oy

Toiminnantarkastaja

- Juha Heininen, hallintopäällikkö, Turun Vesihuolto Oy

Varatoiminnantarkastaja

- Mervi Copeland, Controller, Helsingin seudun ympäristöpalvelut

3.6 Asiantuntijaryhmät

Vesilaitosyhdistyksen sääntöjen mukaan hallitus voi asettaa pysyviä tai tilapäisiä työryhmiä. Hallituksen asettamat pysyvät asiantuntijaryhmät toimivat toimisäännön mukaan hallituksen ja toimiston apuna.

Hallituksen nimeämänä on toiminut neljä asiantuntijaryhmää. Keretomusvuoden aikana asiantuntijaryhmät osallistuivat eri tahoille annettujen lausuntojen, aloitteiden, suositusten, ohjeiden ja mallien valmisteluun sekä suunnittelivat koulutusta. Asiantuntijaryhmät toteuttavat toimialallaan Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston yleisen haun hankkeiden ennakkokäsittelyn, johon toimintavuonna käytettiin 1-2 kokousta jokaisessa asiantuntijaryhmässä. Toimitusjohtaja Riku Vahala voi halutessaan osallistua kaikkien asiantuntijaryhmien ja toimikuntien kokouksiin. Yhteistoimintajäsenjaoston alajaostojen puheenjohtajat ovat voineet osallistua asiantuntijaryhmien kokouksiin kutsuttuina asiantuntijoina.

3.6.1 Hallinto- ja talousryhmä

Hallinto- ja talousryhmässä käsitellään vesihuoltolaitosten talouden, hallintoon, johtamiseen, lainsäädäntöön ja asiakassuhteisiin liittyviä kysymyksiä. Ryhmä piti neljä lähikokousta, joihin saattoi osallistua myös etänä.

Kokouksissa seurattiin vesihuoltolain soveltamista ja kansallista vesihuoltouudistusta. EurEaun laki- ja talouskomitean (EurEau 3) toiminnasta erityisesti esillä olivat EU:n tietoturvadirektiivin uudistaminen (NIS 2) ja EU:n komission ehdotus uudeksi direktiiviksi, jolla tähdätään kriittisten palveluiden häiriönsietokyvyn parantamiseen sekä yhdyskuntajätevesidirektiivin valmistelun eteneminen. Ryhmässä seurattiin myös hankintoja käsittelevän työryhmän työskentelyä, väyläviraston sopimuksia ja kuluttajariitakunnan päätöksiä.

Ryhmä ohjeisti Vesilaitosyhdistyksen toimistoa vesihuoltopäivillä pidettävän asiakaspalvelua koskevan työpajan valmistelussa ja käsittelee sen tuloksia. Ryhmä kommentoi omaan toimialaansa kuuluvia hyvän vesihuollon kriteereitä niitä uudistettaessa. Ryhmä käynnisti ja toimi hankkeiden ”Vesihuoltolaitosten välisten sopimusten mallit”, ”Ohje ja malli pitkän aikavälin investointisuunnitelman laadintaan” sekä ”Vahinkotilanteiden käsittely vesihuoltolaitoksessa -opas” ohjausryhmissä. Lisäksi ryhmä piti kaksi Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston hankehakemusten esikäsittelykokousta. Ryhmä osallistui myös Vesilaitosyhdistyksen toimiston järjestämiin kokouksiin, joissa käsiteltiin vesihuoltolakiuudistusta.

- Miikka Pekkarinen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut, puheenjohtaja
- Kristian Gullsten, Napapiirin Energia ja Vesi Oy
- Petri Jokela, Tampereen Vesi
- Jari Haavisto, Onninen Infra
- Tuulia Innala, Suomen Kuntaliitto ry
- Mika Mankinen, Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta
- Tomi Saari, Kauhavan Vesi Oy
- Sajariina Toivikko, Vesilaitosyhdistys
- Anneli Tiainen, Vesilaitosyhdistys, sihteeri (alkuvuosi)
- Joonas Jännäri, Vesilaitosyhdistys, sihteeri (loppuvuosi)

3.6.2 Vesilaitosryhmä

Vesilaitosryhmä käsittelee talousveden laatuun sekä vesilaitosten toimintaan ja tekniikkaan sekä veden jakeluun liittyviä kysymyksiä. Ryhmä piti neljä varsinaista kokousta. Ryhmä seurasi ja kommentoi aktiivisesti uuden juomavesidirektiivin kansallista toimeenpanoa sekä vesienhoidon sääntelyä ja evästi toimialallaan Vesilaitosyhdistyksen strategian mukaisten toimenpiteiden edistämistä. Sähkönsaannin varmistaminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, hiilineutraalisuus ja desinfiointiaineiden biosidiasetuksen mukaiset hyväksynnät olivat ryhmän kokouksissa keskustelun aiheina. Jatkuvatoimiset mittarit talousveden laadun valvonnassa vesijohtoverkostossa, Vesihuoltolaitosten yhteiset kyberturvallisuusharjoitukset, Veden etäluennan hyvät käytännöt ja Raakaveden laadun seuranta vesilaitoksen omavalvonnassa olivat merkittävimmät ryhmän ohjaamat kehityshankkeet.

- Sami Väisänen, Lappeenrannan Energiaverkot Oy, puheenjohtaja
- Elina Antila, Porvoon vesi
- Heli Härkki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Riitta Kettunen, Tampereen Vesi Oy (loppuvuosi)
- Jarmo Lahtinen, Oulun Vesi (alkuvuosi)
- Teemu Lepistö, HeadPower Oy
- Janne Mäki-Petäjä, Lahti Aqua Oy
- Sari Pyyny, Ylä-Savon Vesi Oy (loppuvuosi)
- Sanna Varjus, Hangon Vesi, puheenjohtaja (alkuvuosi)
- Mika Rontu, Vesilaitosyhdistys
- Riina Liikanen, Vesilaitosyhdistys, sihteeri

3.6.3 Viemärilaitosryhmä

Viemärilaitosryhmässä käsitellään jätevesien laatuun, lietteen käsittelyyn, kiertotalouteen sekä jätevedenpuhdistamojen ja viemäriverkostoon toimintaan liittyviä kysymyksiä. Ryhmä piti neljä kokousta. Vuoden 2023 aikana viemärilaitosryhmä seurasi toimialaansa liittyvien säädösten ja ohjelmien valmistelua ja kommentoi toimialansa näkökulmasta mm. yhdyskuntajätevesidirektiivin muutosprosessiin liittyviä asioita, lannoitelainsäädäntöön liittyvää kokonaislaki-

muutosasiaa. Viemärilaitosryhmä jatkoi työtä puhdistamolietteen käsittelyyn, hyödyntämiseen ja tulevaisuuden ratkaisuihin liittyvien kysymysten sekä lainsäädäntömuutosten parissa. Ryhmä seurasi aktiivisesti myös muita toimialaansa kuuluvia hankkeita.

- Päivi Kopra, Hyvinkään Vesi, puheenjohtaja
- Marina Graan, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Mirva Levomäki, Turun seudun puhdistamo Oy
- Jukka Meriluoto, HS-Vesi
- Mikko Ojanen, Xylem Water Solutions Suomi Oy
- Pekka Paavola, Kemin Energia ja Vesi Oy
- Milla Vesala, Vaasan Vesi
- Mika Rontu, Vesilaitosyhdistys
- Paula Lindell, Vesilaitosyhdistys, sihteeri

3.6.4 Koulutustyöryhmä

Koulutustyöryhmä linjaa koulutustoimintaa ja sen kehittämistä, seuraa koulutuksen osallistujamäärää ja laatua sekä ideoi järjestettäviä koulutuksia ja niiden sisältöjä. Ryhmällä oli neljä kokousta. Koulutustyöryhmä toimi ohjausryhmänä Vesihuoltoalan pätevyysvaatimusten esiselvitys sekä Vesihuoltoalan ammatillisen koulutuksen tarveselvitys-hankkeissa.

- Kimmo Rintamäki, Nurmijärven Vesi, puheenjohtaja
- Jarkko Laanti, Turun seudun puhdistamo Oy
- Tiina Lakimo, Lahti Aqua Oy
- Teemu Vuorma, Napapiirin Energia ja Vesi Oy
- Teija Suutari, Kouvolan Vesi Oy
- Tero Kilpeläinen, Oulun Vesi
- Anne Koskela, Xylem Water Solutions Suomi Oy
- Minna Laurila, Vesilaitosyhdistys
- Katri Henttonen, Vesilaitosyhdistys, sihteeri

3.7 Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston toimikunta

Rahaston varojen jakamisesta vesihuoltolaitosten tutkimus- ja kehittämistoimintaan päättää yhdeksänjäseninen toimikunta, jonka jäsenet nimittää Vesilaitosyhdistyksen hallitus. Vuoden 2023 aikana toimikunta piti kolme kokousta. Vesilaitosyhdistyksen asiantuntijat toimivat esittelijöinä ja kehittämisspäällikkö Saijariina Toivikko sihteerinä toimikunnassa.

- Tommi Fred, Helsingin seudun ympäristöpalvelut, puheenjohtaja
- Matti Laaksonen, Pieksämäen Vesi Oy
- Jarkko Laanti, Turun seudun puhdistamo Oy
- Jarmo Lahtinen, Oulun Vesi
- Päivi Kopra, Hyvinkään Vesi
- Tomi Saari, Kauhavan Vesi Oy
- Lasse Sampakoski, Lempäälän Vesi Oy

- Kirsi Tähti, Kuopion Vesi Oy
- Jani Väkevä, Kymen Vesi Oy
- Saijariina Toivikko, Vesilaitosyhdistys, sihteeri

3.8 Tunnuslukujärjestelmän työryhmä

Tunnuslukujärjestelmän kehittämisestä päätti kuusijäseninen työryhmä. Ryhmä piti neljä kokousta.

- Anders Öström, Raision Vesi Oy, puheenjohtaja
- Anna Arosilta-Gurvits, Liikelaitos Salon vesi (loppuvuosi)
- Liisa Joensuu, Järvenpään Vesi (alkuvuosi)
- Johanna Nystén, Vaasan Vesi
- Sara Rantamäki, Kauhavan Vesi Oy
- Aninka Urho, Helsingin seudun ympäristöpalvelut
- Kimmo Viinikka, Kuusamon EVO
- Frida Mitts, harjoittelija
- Mika Rontu, Vesilaitosyhdistys, sihteeri

3.9 Vesilaitosyhdistyksen toimihenkilöt

- Toimitusjohtaja Riku Vahala, yleisjohto, edunvalvonta- ja kehittämisestä (1.6.2023 alkaen)
- Toimitusjohtaja Osmo Seppälä, yleisjohto, edunvalvonta- ja kehittämisestä (30.6.2023 asti)
- Apulaisjohtaja Mika Rontu, verkosto- ja laistekniikkaan liittyvät asiat, Yhdyskuntateknikka-näyttelyn johtaja, toimiston tietotekniset palvelut
- Toimistosihiteeri Heli Ala-Pohja, jäsenrekisteriasiat, julkaisutilaukset, toimistopalvelut, Yhdyskuntateknikka-näyttelyn sihteeri
- Koulutuspäällikkö Katri Henttonen, koulutus
- Tiedottaja Eeva Hörkkö, tiedotus
- Lakiasiainpäällikkö Joonas Jännäri, asiantuntijapalvelut vesihuoltolaitosten laki-, hallinto- ja talousasioissa (1.9.2023 alkaen)
- Taloussihiteeri Anneli Kurppa, laskutus, palkat, palkkiot, kirjanpito ja veroasiat
- Koulutussuunnittelija Minna Laurila, koulutus
- Vesiasiainpäällikkö Riina Liikanen, talousvesiin liittyvät asiat, vesihuoltopoolin valmiuspäällikkö
- Vesiasiainpäällikkö Paula Lindell, jätevesiin, vesienhoitoon, kiertotalouteen, lietteen laatuun ja tutkimukseen liittyvät asiat
- Lakiasiainpäällikkö Anneli Tiainen, vesihuoltolaitosten hallintoon, talouteen ja asiakassuhteisiin liittyvät asiat sekä lainsäädäntö (30.9.2023 asti)
- Kehittämisspäällikkö Saijariina Toivikko, kehittämisrahaston toimintaan ja strategian mukaiseen kehittämiseen liittyvät asiat, Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto
- Harjoittelija Frida Mitts

4 Edunvalvonta

4.1 Yleistä

Edunvalvonnan tavoitteena on vaikuttaa EU:n ja kansallisen lainsäädännön kehittämiseen sekä Suomen viranomaisten määräysten ja ohjeiden valmisteluun siten, että laitosten toiminnan hallinnolliset puitteet tarjoavat mahdollisuuden tuottaa hyviä ja edullisia palveluja laitosten asiakkaille. Edunvalvonnalla pyritään myös vaikuttamaan alan tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä median vesihuollosta välittämään kuvaan.

Edunvalvonnan keinoja ovat osallistuminen eri tahoilla tapahtuvaan valmistelutyöhön pysyvässä toimielimessä ja hankkeita varten asetuissa työryhmissä. Tähän kuuluvat myös aloitteiden tekeminen sekä lausuntojen ja kannanottojen antaminen sekä erilaisissa tilaisuuksissa ja mediassa vesihuoltolaitosten näkökulman esille tuominen.

EU-säännösten kehittämisessä Vesilaitosyhdistys toimii aktiivisesti eurooppalaisten vesihuoltolaitosten kansallisten järjestöjen yhteisjärjestössä EurEaussa. Kotimaisen lainsäädännön ja viranomaisohjauksen kehittämiseen Vesilaitosyhdistys osallistuu useiden valtion asettamien työryhmien jäsenenä ja antamalla lausuntoja sekä pitämällä yhteyttä valtion viranomaisiin. Vesilaitosyhdistys toimii myös vesihuoltolaitosten palveluiden jatkuvuutta edistävän vesihuoltopoolin toimistona. Poolitoiminta perustuu Huoltovarmuuskeskukseen kanssa tehtyyn sopimukseen.

4.2 Vesilaitosyhdistyksen edustukset vuonna 2023

EurEaun yleiskokous (General Assembly) ja työvaliokunta (ExCom)

- Riku Vahala, Vesilaitosyhdistys (1.6.2023 alkaen)
- Osmo Seppälä, Vesilaitosyhdistys (31.5.2023 asti)
- Riina Liikanen, Vesilaitosyhdistys (EurEau 1:n toinen puheenjohtaja)
- Paula Lindell, Vesilaitosyhdistys (EurEau 2:n toinen puheenjohtaja)

EurEaun ylin päättävä elin on yleiskokous (General Assembly). Yleiskokous kokoontui vuoden 2023 aikana kaksi kertaa. Kokouksissa käsiteltiin komiteoissa ja työvaliokunnassa (Executive Committee) valmisteltuja asioita, jotka liittyvät erityisesti vesiasioita koskevien direktiivien ja EurEaun kannanottojen (Position Papers) valmisteluun. Toimitusjohtaja osallistuu yleiskokouksiin ja komiteoiden puheenjohtajat osallistuvat yleiskokouksiin ja työvaliokunnan kokouksiin.

EurEaun komiteat

EurEau 1 Juomavesi, Drinking Water

- Riina Liikanen, Vesilaitosyhdistys (EurEau 1:n toinen puheenjohtaja)
- Heli Härkki, Helsingin seudun ympäristöpalvelut (EurEau1:n toinen koordinaattori)

Juomavesikomitea kokoontui toimintavuonna kolme kertaa. Komitean työn painopiste oli uuden juomavesidirektiivin kansallisen toimeenpanon seurannassa. Erityisesti tarkasteltiin PFAS-yhdisteiden esiintymistä ja raja-arvoja juomavedessä, vuotovesien raportoinnin tunnuslukuja, juomaveden mikromuovien tutkimusmenetelmän kehittämistä sekä juomaveden kanssa kosketuksissa olevien materiaalien hyväksynnän vaatimuksia. Lisäksi arvioitiin ja seurattiin muiden EU:n säädösten ja ohjelmien vaikutuksia vesilaitostoimintaan sekä vaihdettiin kokemuksia kriittisten materiaalien saatavuusongelmien ja energiakriisin vaikutuksista vesihuoltoon.

EurEau 2 Jätevesi, Waste Water

- Paula Lindell, Vesilaitosyhdistys (EurEau 2:n toinen puheenjohtaja)
- Mari Heinonen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut

Jätevesikomitea kokoontui toimintavuonna kaksi kertaa läsnäkokouksena ja kerran etäkouksena. Kokouksissa käsiteltäviä asioita olivat muun muassa yhdyskuntajätevesidirektiivin uudistamisprosessi, puhdistamolietedirektiivin tarkasteluprosessi, teollisuuspuhdistusdirektiivi, mikromuovit, puhdistamolietettä koskevat säädökset ja ravinteiden kierrätys, energiategohkuus jätevedenpuhdistamoilla sekä haitta-aineiden poistaminen jätevesistä.

EurEau 3 Lainsäädäntö ja talous, Legislation and Economics

- Anneli Tiainen, Vesilaitosyhdistys (31.8.2023 asti)
- Joonas Jännäri, Vesilaitosyhdistys (1.9.2023 alkaen)
- Jukka Meriluoto, HS-Vesi (alkuvuosi)
- Petri Jokela, Tampereen vesi (loppuvuosi)

Lainsäädäntö- ja talouskomitea kokoontui toimintavuonna kolme kertaa. Komitean kokoukset aloitettiin katsauksella ajankohtaisiin edunvalvonta-asioihin. Kokouksissa käsiteltiin uuden EU:n verkko- ja tietoturvadirektiivin (NIS 2) ja kriittisten toimijoiden häiriönsietokyvystä annetun direktiivin (CER) vaikutuksia. Lisäksi esillä olivat mm. vesipolitiikan puitedirektiivi, yhdyskuntajätevesidirektiivin uudistaminen, ympäristövastuudirektiivi ja taksonomia. Kokouksessa keskusteltiin myös varautumisesta mahdollisiin sähkökatkoihin ja muihin häiriötilanteisiin jäsenmaissa. Komitean kokousten yhteydessä pohjoismaiden edustajat kokoontuivat keskustelemaan yhteisistä kannanotoista kokouksissa käsiteltäviin asioihin. Kokouksien tarkoituksena on edistää pohjoismaalle tärkeiden näkökulmien välittämistä EU:n päätöksentekoon.

IWA

International Water Association on maailmanlaajuinen järjestö, jonka toiminnan tarkoituksena on edistää alan tutkimuksen soveltamista käytäntöön. Vesilaitosyhdistys ja Suomen Vesiyhdistys edustavat Suomea IWA:ssa. Suomen Vesiyhdistyksen yhteydessä toimi-

vassa IWA-toimikunnassa Vesilaitosyhdistyksen edustajina olivat Mika Rontu ja Osmo Seppälä (alkuvuosi).

Vesihuoltopooli

Vesilaitosyhdistyksen, Kuntaliiton ja Huoltovarmuuskeskuksen sopimuksella toimiva vesihuoltopooli edistää vesihuoltoalan toimintavarmuutta, varautumista ja häiriönsietokykyä kaikissa turvallisuustilanteissa. Poolin toimintaa ohjaava poolitoimikunta kokoontui ja piti yhteyttä vuoden aikana säännöllisesti. Vesihuoltopoolin poolisihteerinä toimi Riina Liikanen, Vesilaitosyhdistys ja puheenjohtajana Veli-Pekka Vuorilehto, Helsingin seudun ympäristöpalvelut sekä vesihuoltopoolin poolitoimikunnan jäsenenä Osmo Seppälä, Vesilaitosyhdistys (30.6.2024 asti), Riku Vahala, Vesilaitosyhdistys (18.8.2024 alkaen), Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy ja Juha Santtila, Seinäjoen Energia Oy.

Venäjänsä hyökkäyssodan myötä heikentynyt turvallisuustilanne ja sen vaikutukset hallitsivat vesihuoltopoolin vuoden 2023 toimintaa. Pooli piti yllä ajantasaista tilannekuvaa vesihuollon huoltovarmuudesta ja välitti tietoa vesihuoltopoolille, viranomaisille, Huoltovarmuuskeskukseen, ministeriöille, kunnille ja muille pooleille ja yhteistyötahoille. Kertomusvuonna tuettiin ja edistettiin alan varautumista eri osa-alueilla selvityksin, koulutuksin, harjoittelemalla sekä yhteistyön keinoin. Erityisesti panostettiin turvallisuustilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin, kyberturvallisuuteen sekä välttämättömien kemikaalien ja sähkön saantiin.

Edellä mainittujen lisäksi Vesilaitosyhdistyksen toimiston ja jäsenlaitosten henkilöt ovat edustaneet yhdistystä seuraavissa neuvottelukunnissa ja työryhmissä:

Osmo Seppälä (30.6.2023 saakka), Riku Vahala (loppuvuosi)

- Ympäristöviestintä YVT Oy:n hallitus (Vesitalous -lehti)
- Vesihuoltopoolin toimikunnan jäsen (Huoltovarmuuskeskus)
- NordIWA, Steering Committee -jäsen
- Suomen IWA-toimikunnan jäsen
- Omaisuudenhallinta (Asset Management) – seurantaryhmä (SR 212) (SFS)
- European Benchmarking Cooperation Foundation (EBCF), hallituksen jäsen
- Nordic Poly Mark (NPM), hallituksen jäsen
- Vesihuoltolain uudistamista valmisteleva työryhmä, varajäsen (MMM)
- Vesiosaamisen kasvu- ja kansainvälistymisohjelman ohjausryhmän jäsen (MMM)
- Jätevedenpuhdistuksen green deal johtoryhmä (YM)

Katri Henttonen

- Prosessiteollisuuden perustutkimuksen perusteiden uudistaminen (OPH)

Riina Liikanen

- CEN/TC 164 Water Supply kansallinen seurantaryhmä (MetSta ry)
- Drinking Water Directive WG (EurEau 1)
- Juomavesidirektiivin (EU) 2020/2184 kansallista täytäntöönpanoa valmisteleva ohjausryhmä (STM)

- Kyberturvallisuuteen varautuminen vesihuoltolaitoksilla -hankkeen ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY-keskus)
- Leakage WG (EurEau 1)
- Nordiwa2024 -ohjelmatoimikunnan jäsen
- Smart Water Management (SWIM) -hankkeen ohjausryhmä (VTT)
- Talousveden tiedonhallinnan ohjausryhmä (STM)
- Vesihuollon häiriötilanneharjoitushankkeen ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY-keskus)
- Vesihuollon häiriötilanteiden alueellisen materiaalisen varautumisen kehittäminen Varsinais-Suomessa -hankkeen ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY-keskus)
- Vesihuoltopoolin poolisihteeri (Huoltovarmuuskeskus)
- Vesitalous-lehden toimituskunta (YVT Oy)

Mika Rontu

- CEN/TC 165 Viemärintekniikka kansallinen seurantar ryhmä (MetSta ry)
- CEN/TC 165 Viemärintekniikka työryhmä 22 rakennusten ulkopuolinen viemärinti (CEN)
- ELYjen Itä-Etelä yhteistyöalueen vesihuoltostrategia 2050 -ohjausryhmän jäsen
- Juomavesidirektiivin kansallisen toimeenpanon tukiryhmän "DWD-tukiryhmä" -jäsen (YM)
- Muoviputkien laajennettu hitsaustyöryhmä (Muoviteollisuus)
- Nordiwa2023 -ohjelmatoimikunnan jäsen
- Pohjoisen Suomen vesihuoltostrategia 2050 -ohjausryhmän jäsen (Etelä-Savon ELY-keskus ym.)
- PT11 Infra päätoimikunta -jäsen (Rakennustieto)
- PT21 InfraRYL ja MaarYL valvova toimikunta -jäsen (Rakennustietosäätiö)
- Vesihuollon tietojärjestelmä, VEETI -seurantar ryhmä (MMM)
- Yhdyskuntatekniikka-näyttelytoimikunta

Anneli Tiainen (30.9.2023 asti), Joonas Jännäri (loppuvuosi)

- Vesihuoltolain uudistamista valmisteleva työryhmä, jäsen (MMM)
- Rautateiden johto- ja kaapeliasioiden asiakasfoorumi (Väylävirasto)
- Vesihuollon asiakasfoorumi (Pirkanmaan ELY-keskus)
- Pohjoismaiden järjestöjen juristit

Paula Lindell

- CEN/TC 165 Viemärintekniikka kansallinen seurantar ryhmä (MetSta ry)
- Maaperä- ja lietemenetelmien standardisoinnin seurantar ryhmä -MALISTA (SYKE)
- Nordiwa2023 -ohjelmatoimikunnan jäsen
- Lannoite- ja kasvualusta-alajaosto (MMM)
- Vesien- ja merenhoidon yhteistyöryhmä (YM)
- Vesiensuojelun tehostamisohjelman kaupunkivedet-teeman ohjausryhmä (YM)
- Yhdyskuntajätevesidirektiivin taustaryhmä (YM)
- Kasvualustatyöryhmä (Viherympäristöliitto)
- YGOFORUM, jäte- ja sivutuotemateriaalien infrarakennuskäytön yhteistyöfoorumi, työvaliokunta
- Laaturavinne ohjausryhmä (Biokaasu ja Biokierto ry)
- Laaturavinne 2 -hankkeen työryhmä (Biokaasu ja Biokierto ry)

- Viljamarkkinatyöryhmä (VYR)
- Sustainable Compliance WG (EurEau 2)
- Trade Effluent WG (EurEau 2)
- Wastewater resources WG (EurEau 2)
- Joint WG Pollutants (EurEau)
- Water Framework Directive Joint Working Group (EurEau)
- HELCOM EurEau observer

Saijariina Toivikko

- Itäisen ja eteläisen vesihuoltostrategian toimeenpano Uudellemaalle ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY)
- Metropolia ammattikorkeakoulun Energia- ja ympäristötekniikan tutkinto-ohjelman neuvottelukunta
- Uudenmaan vesihuollon toimenpidesuunnitelman toimeenpanon ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY)
- Uudenmaan vesihuollon nykytilaselvityksen ohjausryhmä (Etelä-Savon ELY-keskus)
- Vesihuki-hankkeen ohjausryhmä (SYKE)
- Vesitalous-lehden toimituskunta (YVT Oy)

Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy

- Kansallisen vesihuoltouudistuksen johtoryhmä (MMM)

Tuula Laakso, Helsingin seudun ympäristöpalvelut

- Vesimikrobiologian standardisointityöryhmä (THL)

Johanna Tanner, Helsingin seudun ympäristöpalvelut

- Vesikemian ja vesinäytteenoton standardisoinnin seurantar ryhmä (Venosta) vuosille 2020-2024

Taina Korpiharju, Tampereen Vesi

- Ympäristönäytteenottajien henkilösertifointijärjestelmän ohjausryhmä vuosille 2020-2024

Eiina Stenvall, Turun Vesihuolto Oy

- Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttelytoimikunta, Yhdyskuntatekniikka 2025 -näyttelytoimikunta

Matti Ojala

- CEN/TC 165 Viemärintekniikka kansallinen seurantar ryhmä (MetSta ry)
- CEN/TC 165 Viemärintekniikka työryhmä 22 rakennusten ulkopuolinen viemärinti (CEN)

Vesienhoitolain mukaisissa alueellisten ELY-keskusten vesienhoidon yhteistyöryhmissä on toiminut Vesilaitosyhdistyksen jäsenlaitosten edustajia. Lisäksi Vesilaitosyhdistyksen henkilökuunta osallistui epävirallisiin työryhmiin valtionhallinnossa, tutkimus- ja kehittämishankkeissa sekä järjestösektorilla.

5

Kehittäminen

5.1 Yleistä

Vesilaitosyhdistys tuottaa jäsentensä käyttöön erilaisia oppaita ja suosituksia sekä teknisiä ja hallinnollisia julkaisuja. Vesilaitosyhdistyksen ylläpitämän vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän (VENLA) avulla jäsenlaitokset kokoavat laitosten tarpeita palvelevia tunnuslukuja kehittämistyön pohjaksi. Tavoitteena on tuottaa jäsenlaitosten keskenään tekemän benchmarkingin pohjaksi tarvittavaa tietoa.

Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto tukee laitostoiminnan kannalta tarpeellisia kehittämishankkeita. Rahaston varat käytetään lyhentämättöminä hankkeisiin, joista päättää rahaston jäseniä edustava Kehittämisrahaston toimikunta. Vuoden 2012 alusta lähtien kaikki Vesilaitosyhdistyksen varsinaiset jäsenet ovat olleet myös Kehittämisrahaston jäseniä. Kehittämisrahaston hankkeet jakautuvat ns. laitoslähtöisiin ja yleisen haun hankkeisiin. Laitoslähtöiset hankkeet toteutetaan asiantuntijaryhmien ohjauksessa vesihuoltolaitoksilla havaittujen kehittämistarpeiden perusteella. Vuodesta 2018 lähtien on myönnetty myös ns. institutionaalista rahoitusta yliopistojen tutkimus- ja kehittämistoimintaan.

5.2 Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä VENLA

Vuosi 2023 oli vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän 18. toimintavuosi. VENLA on Vesilaitosyhdistyksen ylläpitämä vesihuolto-

laitosten tunnuslukujärjestelmä, jossa on kaksi tasoa: VENLAN laaja maksullinen taso (VENLA-plus) ja Vesilaitosyhdistyksen jäsenille maksuton suppeampi taso (VENLA-perus). Vuoden lopussa maksullisella tasolla oli 50 jäsenlaitosta. Ne on merkitty sivun 24 luetteloon. VENLA on web-pohjainen järjestelmä. VENLA-plus -tasolla liittymismaksun lisäksi peritään vuotuista käyttömaksua. Maksut on sidottu Vesilaitosyhdistyksen jäsenmaksuun. VENLA-plus -tasolla on 99 tunnuslukua, jotka järjestelmä laskee 187 perustiedosta. VENLA-perus -tasolla on 60 tunnuslukua, jotka järjestelmä laskee 114 perustiedosta. Mukana olevat vesihuoltolaitokset syöttävät perustiedot järjestelmään vuosittain. VEETI puolestaan on Suomen ympäristökeskus SYKEN ylläpitämä lakisäätäinen (Vesihuoltolaki § 22 d) vesihuoltolaitosten tietojärjestelmä. 12.1.2023 tuli voimaan valtioneuvoston asetus 6/2023 vesihuollon tietojärjestelmästä ja tiedottamisesta. Asetus edellyttää vesihuoltolaitoksia täyttämään Veetiin vuosittain asetuksessa mainitut tiedot. Vuonna 2019 käyttöön otetun tiedonsiirtorajapinnan avulla VEETIstä siirretään osa VENLAN tarvitsemista tiedoista.

5.3 Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto

Vesihuoltolaitosten kehittämisrahasto tukee vesihuoltolaitosten käytännön toimintaa hyödyttäviä ja laajasti alaa edistäviä tutkimus- ja kehittämishankkeita. Rahaston myötä alan yhteinen panostus tutkimukseen ja kehittämiseen on kasvanut huomattavasti.

Vuonna 2019 tehdyn Kehittämisrahaston toiminnan arvioinnin johdopäätösten ja suositusten pohjalta vuoden 2023 aikana toteutettiin edelleen toimenpiteitä kehittämisrahaston toiminnan parantamiseksi. Yleisen haun hakemusten esikäsittely asiantuntijaryhmissä on muodostunut vakiintuneeksi menettelytavaksi. Rahoitettujen hankkeiden tunnettavuuden parantamiseksi järjestettiin webinaari, jossa esiteltiin lyhyesti kaikki vuonna 2022 valmistuneet Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston rahoittamat hankkeet. Vesihuoltolaitoksia tuettiin vesihuoltolaitosten välisten yhteishankkeiden muodostamisessa ja toteuttamisessa yleisen haun hankkeina. Syksyllä 2023 toteutettiin Vesilaitosyhdistyksen jäsenistöille kysely Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston rahoittamien hankkeiden vaikuttavuudesta.

Vuonna 2023 kehittämisrahastomaksujen kertymä oli 332 703 euroa ja vuoden aikana maksetut avustukset yhteensä 356 807,74 euroa. Vuonna 2023 kehittämisrahaston rahoitusta myönnettiin seuraaville 12 hankkeelle yhteensä 279 628 euroa.

Laitoslähtöiset hankkeet

(2 kpl, yhteensä 58 900 euroa):

- Raakaveden laadun seuranta vesilaitoksen omavalvonnassa, 37 200 €
- Vesihuoltoalan ammatillisen koulutuksen tarveselvitys, 21 700 €

Yleisen haun hankkeet

(10 kpl, yhteensä 220 728 euroa):

- Isotooppiselvitys rantaimeytymisvesilaitoksilla - vuodenaikaisvaihtelun vaikutusten selvittäminen, 21 678 €
- Raakaveden hapetus raudan ja mangaanin poistossa, 14 750 €
- Haitta-aineiden poiston toteutettavuus ja vaikutukset suomalaisilla jätevedenpuhdistamoilla, 24 000 €
- Ohje vahinkotilanteiden käsittelyyn vesihuoltolaitoksessa, 29 140 €
- Mitä vesimaksulla saa - arjen luksus hyvä hanavesi -kampanja, 24 800 €
- Kalkkikivialkalointi -oppaan päivitys, 19 000 €
- Talousveden klooridesinfiointin varmistamisen vaihtoehdot, 18 600 €
- Vesihuoltoverkostojen kunnossapidon parhaat nykykäytännöt ja kehittäminen kohti ennustavaa kunnossapitoa, 8 000 €

- Vesihuollon kyberturvallisuuden riskienhallinnan ohjeistus ja työkalu, 40 920 €
- Tekoälyn hyödyntäminen vesihuollossa, 19 840 €

Lisäksi vuoden 2023 aikana vahvistettiin vuonna 2019 päätetty avustus seuraavalle yliopistohankkeelle:

- Vesihuoltotekniikan professori, Oulun yliopisto, aikavälillä 2020–2024, yhteensä 100 000 €, 20 000 €/vuosi. Vuodelle 2023 avustusta 20 000 €.

Vuoden 2023 aikana valmistuivat seuraavat Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston rahoittamat hankkeet:

- Julkaisun Vesihuoltolaitosten välisten sopimusten mallit päivittäminen ja uudistaminen
- Selvitys vesihuollon organisaatiomalleista
- VEPATUKI (Vesihuoltopalvelujen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatioklusteri)
- Vesihuoltolaitoksen ilmastotyökalut
- Vesihuoltolaitosten tiekartta kiertotalouteen
- Vesihuollon hiilineutraalisuuden ja kiertotalouden edistäminen (Vesihuki)
- Mitä vesimaksulla saa - arjen luksus hyvä hanavesi -kampanja
- Vesihuoltoalan pätevyysvaatimusten esiselvitys
- Vesihuoltolaitosten yhteinen kyberturvallisuusharjoitus
- Betonikorrosio vesihuollon allasrakenteissa - syyt, seuraukset ja ratkaisut
- Vesihuollon omaisuudenhallinnan toteutusopas
- Vesihuoltoverkostojen elinkaari, kestävä operatiivinen kunnonhallinta
- Vesijohtojen käyttöiän ja saneerausvelan määrittäminen
- Verkostosuunnittelun kaivokorttiprosessin optimointi -BIM suunnittelusta työmaalle ja verkkotietoon
- Veden etäluennan hyvät käytännöt
- Verkostotutkimuksen tiedonsiirron kehittäminen - Oppaan kirjoitus alan toimijoille
- Vesilaitoksen prosessimuutosten vaikutukset vesijohtoverkoston mikrobistoon (Promico)
- Toimintamallit teollisuusjätevesisopimusten haastaviin tilanteisiin
- Jatkohanke: Jätevesiseurannan vakiinnuttaminen tartuntatautien seurannan havainnointityökaluksi Suomessa
- Jätevedenpuhdistamo pienten mikromuovien reittinä ympäristöön

6

Tapahtumat

Vesilaitosyhdistys tarjoaa monipuolisesti vesihuoltoalan täydennyskoulutusta. Ammattiryhmätapahtumat ovat vesihuoltoalan eri ammattiryhmille suunnattuja, kahden päivän lähitilaisuuksia. Teema-webinaarit ovat tietyn aihepiirin ympärille koottuja noin 3 tunnin mittaisia webinaareja. Lisäksi järjestetään vesityökorttikoulutuksia ja vesihuoltolaitoksen työturvallisuuskorttikoulutuksia.

Vuonna 2023 järjestettiin avoimina koulutuksina 8 ammattiryhmätapahtumaa, 8 teemawebinaaria ja 10 vesityö- tai työturvallisuuskorttikoulutusta. Koulutuksiin osallistui yhteensä 1045 henkilöä. Kokonaisosallistujamäärä nousi ilahduttavasti edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka järjestettyjen koulutusten määrä pysyi ennallaan. Osallistujamäärissä ei ole huomioitu verkkokurssin, tietoisuwebinaarien ja Vesihuoltopäivien osallistujamääriä. Suosituimmat koulutukset olivat 1) Vesimittarien etäluennan hyvät käytännöt, webinaari 2) Johdon päivät, Kuopio 3) Talousvesipäivä, webinaari.

Tervetuloa vesihuoltoalalle -verkkokurssi on kattava yleisperheily vesihuoltoalaan. Verkkokurssin suoritti viime vuonna 94

henkilöä. Tilauskoulutuksina järjestettiin 15 vesityökorttikoulutusta ja 4 vesihuoltolaitoksen työturvallisuuskorttikoulutusta. Tilauskoulutusten määrä laski edellisestä vuodesta kolmanneksella, mutta edelleen niiden määrä on suurempi kuin ennen koronavuotia.

Tapahtumien osallistujatytyväisyyttä seurataan ja tapahtumia kehitetään saadun palautteen pohjalta. Osallistajat ovat olleet edellisten vuosien tapaan tyytyväisiä koulutuksiin. Kokonaistyytyväisyyden keskiarvo syksyn koulutuksissa oli 4,3 / 5 ja suositeltavuus 97 %. Palautekyselyiden vastausprosentti oli keskimäärin 28 %.

Vesihuolto 2023 -päivät ja Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttely järjestettiin Jyväskylän Paviljongissa 10.-11.5.2023. Vesihuoltopäivien luennoilla, työpajoissa ja vesihuoltonuorten seminaarissa oli yhteensä noin 765 osallistujaa. Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttelyn kävijämäärä oli 5727. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Suomen Tieyhdistys ry:n, INFRA ry:n, Suomen kuntatekniikan yhdistys ry:n ja Suomen Kiertovoima ry:n kanssa.

Lisätietoja näyttelystä www.yhdyskuntatekniikka.fi

Vesihuolto 2023 -päivät ja Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttely järjestettiin Jyväskylässä. Vesihuoltopäivien paneelikeskustelussa aiheena oli "Ala uudistuu toimijoiden laajalla yhteistyöllä".

7

Jäsenpalvelut

Koulutuksen ja vesihuoltopäivien lisäksi Vesilaitosyhdistyksen varsinaisille jäsenille suuntautuvia palvelumuotoja ovat puhelimitse ja sähköpostitse tapahtuva neuvonta sekä kirjalliset lausunnot. Lisäksi osoitteessa www.vy.fi sijaitsevien kotisivujen yhteydessä oleville jäsen-sivuille kerätään listaa usein kysytyistä kysymyksistä ja niiden vastauksista. Muita jäsenille suuntautuvia palvelumuotoja ovat uutiskirje, jäsenkirjeet sekä Vesitalous-lehti. Kuusi kertaa vuodessa ilmestyvä Vesitalous-lehti käsittelee laajasti vesi- ja ympäristöasioita. Vesilaitosyhdistyksen varsinaiset jäsenet saavat jäsenetuna yhden vuosikerran. Vuoden kolmas lehti oli vesihuollon teemanumero, jossa julkaistiin Vesihuolto 2023 -päivien esitelmää. Vuoden viidennen numeron teema ”kiertotalous vesihuollossa” nosti esiin Vesilaitosyhdistyksen strategian keskeisiä tavoitteita. Lehden kotisivu on osoitteessa www.vesitalous.fi. Sosiaalisen median kanavista käytössä ovat Facebook-sivu [@jokapaivaonvesipaiva](https://www.facebook.com/jokapaivaonvesipaiva) sekä LinkedIn yrityssivu. Lähes kaikki Vesilaitosyhdistyksen julkaisusarjan ja monistesarjan julkaisut jaetaan jäsenille maksutta. Julkaisujen lisäkappaleista ja koulutustilaisuuksista sekä vesihuoltopäivistä perittävät maksut ovat jäsenille edullisempia kuin muille. Merkittävin osa jäsenille suuntautuvasta laitospalvelusta palvelusta muodostuu puhelimitse, sähköpostitse ja neuvotteluissa tapahtuvasta neuvonnasta. Lisäksi jäsenille annetaan kirjallisia lausuntoja ja kommentteja. Kertomusvuonna on annettu jäsenille laitospalvelusta palvelua muun muassa seuraavissa asioissa:

- vesihuollon verkostoihin liittymisvelvollisuudesta
- vesimittarin luentakorttien säilyttämisajoista
- liittymissopimuksen irtisanomisoikeus ja sen perusteet
- sekaviemäröintimaksun määrittäminen ja kohtuullisuus
- korvausvaatimus viemäri vahinkoon liittyen
- palautuskelpoisen liittymismaksun palautusmenettely
- asiakasrekisterin tietojen luovuttaminen
- vedenhinnan korotus
- toimitusehtojen päivitys
- vesihuoltosopimus teollisuuslaitoksen kanssa
- vesimaksujen rästit, uusi liittymissopimus ja vakuudet
- vesihuoltolaitosten välinen vedenmyyntisopimus
- jätevesimaksujen hyvitys
- muiden vesihuollon maksujen riitauttaminen
- käyttösopimuksen pätevyys
- sopimusehtojen muutoksesta tiedottaminen (maksut)
- vesimaksujen ulosotto
- rekisteriin kirjaamattoman rasiitteen pätevyys
- vedenkäyttö ilman liittymissopimusta
- liittämiskohdan sijainti, kun sopimusta ei ole olemassa
- vesiosuuskunnan toiminta-alue
- asiakkaan tietopyyntö laitokselta
- vesilaitoksen toiminnan kirjanpidollinen eriyttäminen
- vesimaksujen vanheneminen
- sekaviemäröinnin ongelmat
- asiakkaan konkurssi ja saatavien valvominen
- henkilötiedot liittymissopimuksessa
- maksumuistutuksen lähettäminen asiakkaalle
- vuokralaisen käyttösopimuksen maksurästit ja toimituksen keskeytys
- perusmaksun periminen toimituksen keskeytyksen ajalta
- kiinteistön entisen omistajan maksurästit ja uusi liittymissopimus
- uusien toimitusehtojen voimaantulo ja niistä tiedottaminen asiakkaille
- urakoitsijan suoritusvirhe ja kuittaus
- toimituksen keskeytys vuototilanteessa
- ilmoitusmenettely oy:n osakkeiden lunastustilanteessa
- vahingonkorvauksen vaatiminen ulosottolaitokselta
- hinnankorotusten porrastaminen
- vesimaksujen tason määrittäminen
- liittymissopimuksen siirtäminen kiinteistökaupan yhteydessä
- vesiosuuskunnan ja sen jäsenen välinen riita-asia
- oikeus asiakkaan kiinteistön käyttöön
- korvausvaatimus viemäritulva-asiassa
- liittymismaksujen muuttaminen ainoastaan siirtokelpoisiksi
- liittymismaksujen periminen
- vesihuollon virhe ja laitoksen vastuu
- omistajanvaihdosilmoituksen laiminlyönti ja laskutus
- velvollisuus laatia asiakirjajulkisuuskuvaus
- ylilaskutetun maksun palautus asiakkaalle
- haitta-aineiden poisto
- jätevedenpuhdistamon poikkeustilanteet
- biokaasun verotus
- lietteen käsittelymenetelmät
- lainsäädäntömuutosten vaikutus toimintakenttään
- yhdyskuntajätevesidirektiivi
- kansallinen lannoitelainsäädännön muutos

8

Kunniamaininnat

8.1 Numeroidut ansiomerkit

Numeroidut kultaiset ansiomerkit myönnetään erityisistä ansioista vesihuollon kehittämisen hyväksi. Vesilaitosyhdistyksen hallituksen myöntämät merkit luovutettiin Vesihuolto 2023 -päivillä Jyväskylässä seuraaville henkilöille:

- nro 151 erityisasiantuntija Marita Honkasalo
- nro 152 toimitusjohtaja Hannu Roikola
- nro 153 johtaja Veli-Pekka Vuorilehto
- nro 154 toimitusjohtaja Seppo Wallinmaa
- nro 155 yksikön päällikkö Jyrki Lammila

8.2 Ansiomerkit 2023

Vesilaitosyhdistyksen ansiomerkkejä myönnetään vesihuoltolaitosten ja yritysten anomuksesta tunnustukseksi henkilöille, jotka ovat tehneet pitkäaikaista ja tuloksellista työtä vesihuoltoalan kehittämiseksi. Vesilaitosyhdistys myönsi kertomusvuoden aikana yhteensä 58 ansiomerkkiä, joista oli 10 kpl kultaisia, 26 kpl hopeisia ja 22 kpl pronssisia ansiomerkkejä.

● **kulta** ● **hopea** ● **pronssi**

Helsingin seudun ympäristöpalvelut HSY	1	4	
Humppilan Vesihuolto Oy	1		
Joutsan Vesihuolto Oy	1		
Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy	1		
Keminmaan Energia ja Vesi Oy	1		
Kempeleen Vesihuolto Oy	1	7	5
Kirkkonummen Vesi	1		
Lahti Aqua Oy	1		
Liikelaitos Salon Vesi	1		
Muhoksen Vesihuolto Oy	1	5	2
Tampereen Vesi	2	5	
Turun Vesihuolto Oy	2	5	10
Ylä-Savon Vesi Oy	1		
Yhteensä	10	26	22

8.3 Vesilaitosyhdistyksen stipendi ja Kemira-palkinto

60-vuotisjuhlastipendi

Vesilaitosyhdistyksen 60-vuotisjuhlastipendi myönnettiin diplomi-insinööri Juuli Haapakoskelle diplomityöstä ”Vesihuollon verkostosaaneerausten hiilijalanjäljen pienentäminen”.

Palkinto luovutettiin Vesihuolto 2023 -päivillä Jyväskylässä. Myönnetyn stipendin suuruus oli 3.000 euroa. Vesilaitosyhdistyksen stipendirahasto perustettiin vuonna 1997. Stipendirahastoa ovat Vesilaitosyhdistyksen lisäksi kartuttaneet yhdistyksen jäsenlaitokset ja yhteistyökumppanit. Rahastosta vuosittain jaettavalla stipendillä palkitaan ensisijaisesti vesihuoltolaitostoiminnan kannalta merkittävä ja hyvätasoinen opinnäytetyö.

Kemira-palkinto

Kemira-palkinto myönnettiin käyttöpäällikkö Jarmo Lahtiselle aktiivisesta talousveden tuotannon varmistamisesta ja jätevedenpuhdistuksen kehittämisestä Oulun Vedessä. Palkinto (4.000 euroa) luovutettiin Vesihuolto 2023 -päivien yhteydessä Jyväskylässä. Kemira-palkinto perustettiin vuonna 1996 nimellä Kemwater-palkinto. Palkinto perustuu Kemira Oyj:n vuosittain tekemään lahjoitukseen. Palkinto myönnetään merkittävästä veden puhdistuksen hyväksi tehdystä työstä ja sen toivotaan edistävän vesihuoltolaitosten toiminnan kehittämistä.

Vesilaitosyhdistyksen 60-vuotisjuhlastipendi myönnettiin diplomi-insinööri Juuli Haapakoskelle

Kemira-palkinto myönnettiin käyttöpäällikkö Jarmo Lahtiselle

Numeroidut kultaiset ansiomerkit myönnettiin seuraaville henkilöille:

- erityisasiantuntija
Marita Honkasalo*
- toimitusjohtaja
Hannu Roikola*
- johtaja
Veli-Pekka Vuorilehto*
- toimitusjohtaja
Seppo Wallinmaa*
- yksikön päällikkö
Jyrki Lammila*

Hallituksen toimintakertomus

Hallituksen toimintakertomus 1.1. - 31.12.2023

Jäsenistö

Yhdistyksen varsinaisina jäseninä ovat vesihuoltolaitokset ja yhteistoimintajäseninä on vesihuoltolaitoksille palveluja ja tuotteita tarjoavia yrityksiä sekä muita yhteisöjä. Vuoden lopussa yhdistyksellä oli 301 (299) varsinaista jäsentä. Jäsenistön toiminta kattaa lähes 90 % Suomen vesihuoltopalveluista. Yhteistoimintajäseniä oli vuoden lopussa 177 (187). Suluissa edellisen vuoden luku.

Toiminnan kehittyminen ja tuloksellisuus

Turvallisuustilanteen heikkenemisen vaikutukset

Turvallisuustilanne ja toimintaympäristön muut haasteet eivät heikentäneet vesihuoltopalvelujen saatavuutta tai laatua. Vesihuoltopalvelut toimivat Suomessa normaalisti ja luotettavasti.

Venäjän hyökkäyssodan myötä heikentynyt turvallisuustilanne ja sen vaikutukset heijastuivat koko vuoden ajan vesihuoltolaitosten toimintaan. Vesihuoltolaitokset varautuivat talvella 2022-2023 uhanneeseen sähköpulaan tarkistamalla suunnitelmia ja toimenpiteitä sähkökatkoissa toimimiseksi. Suomen ja Viron välisen Balticconnector kaasuputken rikkoutuminen ulkoisen voiman vaikutuksesta lokakuun alussa nosti konkreettisesti esiin kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvan vaikuttaminen uhkan. Myös vesihuoltolaitokset raportoivat toimintavuoden aikana joitakin havaintoja kybervaikuttamisesta, tiedustelusta, asiattomasta liikkumisesta laitosalueella tai sen lähistöllä, sekä ilkivallasta ja sabotoinnista.

Vesihuoltolaitokset tehostivat varautumistaan erityisesti lisäämällä valppautta ja tarkkaavaisuutta laitosalueella ja sen ympäristössä, tarkentamalla henkilöturvallisuutta, kyberturvallisuutta ja fyysistä turvallisuutta sekä suojaamalla tietoaan.

Edunvalvonta

Yhdistys teki vaikuttamistyötä vesihuoltolaitosten toimintaedellytysten edistämiseksi sekä EU:ssa että Suomessa. EU-tason edunvalvontatyötä tehdään pääasiallisesti EurEau:n puitteissa. Yhdistyksen toimiston ja jäsenlaitosten edustajat toimivat EurEau:n eri toimielimissä ja työryhmissä. Euroopan komissio oli aiemmin julkaissut ehdotusluonnoksen uudesta yhdyskuntajätevesidirektiivistä, jota seurasi eri jäsenmaiden sekä parlamentin kantojen muodostaminen. Parlamentti äänesti kannastaan lokakuun 2023 alun täysistunnossa ja jäsenmaat pääsivät yhteisymmärrykseen omasta kannastaan lokakuun loppupuolella. Tämän jälkeen käynnistyivät kolmikantaneuvottelut.

Vesihuoltoa suorasti ja välillisesti koskevan lainsäädännön valmisteluun ja toimeenpanoon liittyvä edunvalvonta ja neuvonta ovat keskeinen osa yhdistyksen työtä. Lainsäädännön muutoksia ja toimeenpanoa on käsitelty yhdistyksen koulutuksissa.

Vesilaitosyhdistys antoi vuoden 2023 aikana mm. seuraavat lausunnot:

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta

- Valtioneuvoston selonteko kansallisesta ilmastomuutokseen sopeutumis suunnitelmasta vuoteen 2030

- Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2024 sekä Valtioneuvoston selonteko julkisen talouden suunnitelmasta vuosille 2024–2027

Eduskunnan ympäristövaliokunta

- Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi yhdyskunta-jätevesien käsittelystä. Valtioneuvoston U-kirjelmä. Kirjallinen lausunto ja valiokuntakuuleminen

Liikenne- ja viestintäministeriö

- 900 ja 1800 megahertsin verkkotoimilupien ns. 2G-toimilupaehdon välitarkastelu
- Luonnos hallituksen esitykseksi kyberturvallisuudirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi

Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

- Liikenne- ja viestintäviraston määräyslunnon verkkotietojen toimittamisesta Sijaintitietopalveluun

Maa- ja metsätalousministeriö

- Lausunto maa- ja metsätalousministeriön asetusluonnoksesta lannoitevalmisteista

Oikeusministeriö

- Vesilain tarkistaminen; työryhmän mietintö

Suomen ympäristökeskus (SYKE)

- Vesiympäristölle vaarallisten ja haitallisten aineiden asetuksen suunnitelmaluonnos

Työ- ja elinkeinoministeriö

- Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi biopolttoaineista, bionesteistä ja biomassapolttoaineista annetun lain muuttamisesta

Ympäristöministeriö

- Vesienhoidon ympäristötavoitteet ja poikkeaminen; työryhmän mietintö
- Vesilaitosyhdistyksen kannanotto ehdotukseen EU:n yhdyskunta-jätevesidirektiiviksi
- Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi ravinteiden kierrätyksen ja jätevesihuollon energiatehokkuuden hankkeisiin vuosina 2020–2026 myönnettävästä valtionavustuksesta
- Luonnos työryhmän mietinnöstä esityksestä ehdottaa muutettavaksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annettua lakia, ympäristönsuojelulaki ja vesilakia

Yhdistyksen edustajat osallistuivat vuoden 2023 aikana ”Kansallinen vesihuoltouudistus” -ohjelman toimeenpanon osana olevaan vesihuoltolain uudistamista valmistelevaan työryhmään. Työryhmä kokoontui vuoden aikana 14 kertaa.

Venäjän hyökkäyssodan myötä heikentynyt turvallisuustilanne ja sen vaikutukset hallitsivat vesihuoltopoolin vuoden 2023 toimintaa. Pooli piti yllä ajantasaista tilannekuvaava vesihuollon huoltovarmuudesta ja välitti tietoa vesihuoltolaitoksille, viranomaisille, Huoltovarmuuskeskukseen, ministeriöille, kunnille ja muille pooleille ja yhteistyötahoille. Kertomusvuonna tuettiin ja edistettiin alan varautumista eri osa-alueilla selvityksiin, koulutuksiin, harjoittelemalla sekä yhteistyön keinoin. Erityisesti panostettiin turvallisuustilanteen edellyttämiin toimenpiteisiin, kyberturvallisuuden sekä välttämättömien kemikaalien ja sähkön saantiin. Poolitoimikunta kokoontui ja piti yhteyttä vuoden aikana säännöllisesti.

Kehittämistoiminta

Kehittämishankkeita toteutettiin ensisijaisesti Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston kautta. Vuonna 2023 kehittämisrahasto myönsi rahoitusta yhteensä 13 tutkimus- ja kehittämishankkeelle, joista 2 oli

ns. laitoslähtöisiä hankkeita ja 11 ns. yleisen haun hankkeita. Myönnetystä rahoituksesta (yhteensä 299.628 €) noin 18 % (58.900 €) meni laitoslähtöisille hankkeille ja noin 72 % (240.728 €) yleisen haun hankkeille. Yleisen haun hankkeisiin sisältyy vuonna 2023 maksettu yhteensä 20.000 € aiempina vuosina päätetty ns. institutio-naalinen kehittämisrahoitus yliopistoille.

Myönteisen rahoituspäätöksen saivat seuraavat uudet laitoslähtöiset hankkeet:

- Raakaveden laadun seuranta vesilaitoksen omavalvonnassa
- Vesihuoltoalan ammatillisen koulutuksen tarveselvitys*

Laitoslähtöisistä hankkeista tähdellä (*) mainitut liittyvät yhdistyksen strategian ja Kansallisen vesihuoltouudistuksen toimeenpanoon.

Kehittämisrahaston toiminnan vuonna 2019 tehdyn ulkopuolisen arvioinnin johtopäätöksiin ja suositusten toteuttamista jatkettiin vuoden 2023 aikana. Hankkeiden näkyvyyden ja vaikuttavuuden lisäämiseksi kehitettiin ja toteutettiin viestinnän sekä hankeideoiden kokoamisen ja tukemisen toimenpiteitä sekä Kehittämisrahaston hankkeiden vaikutusten arviointi. Yleisen haun hakemusten esikäsittely asiantuntijaryhmissä jatkui nyt jo vakiintuneena menettelytapana.

Yhdistys toimi aktiivisesti vesihuoltolaitostointa tukevien tutkimus- ja kehittämishankkeiden ohjausryhmissä. Laitosten benchmarkingia palveleva tunnuslukujärjestelmä (VENLA) on kaikkien jäsenlaitosten käytettävissä maksuttomana jäsenpalveluna. Laajemman maksullisen järjestelmän käyttäjiä oli yhteensä 50 jäsenlaitosta. VENLA:n integroimista vesihuollon tietojärjestelmään VEETI:in edistettiin edelleen.

Yhdistys osallistui toimintavuoden aikana erilaisten ohjeiden ja oppaiden laatimiseen. Vuoden 2023 aikana julkaistiin seuraavat julkaisu- ja monistesarjan julkaisut (kehittämisrahaston rahoittamat hankkeet merkitty tunnuksella K):

- Vesihuoltolaitosten verkosto-omaisuudenhallinnan toteutusopas (K)
- Vesihuoltoverkoston elinkaari - kestävä operatiivinen kunnonhallinta (K)
- Vesihuoltoalan pätevyysvaatimusten esiselvitys (K)
- Kiertotalous vesihuollossa (K)
- Vesihuoltolaitoksen ilmastotyökalut (K)
- Selvitys vesihuollon organisoinnista (K)
- Toimintamallit teollisuusjätevesisopimusten haastaviin tilanteisiin (K)
- Verkostotietojen digitaalinen tiedonsiirto (K)
- Vesihuoltolaitosten välisten sopimusten mallit (K)
- Veden etäluennan hyvät käytännöt (K)
- Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän raportti 2022

Tapahtumat

Vuoden 2023 aikana järjestettiin 26 avointa koulutustilaisuutta, joissa oli yhteensä 1045 osallistujaa (edellisenä vuonna 26 koulutustilaisuutta, joissa yhteensä 863 osallistujaa). Koulutustarjonnassa oli 8 ammattiryhmätapahtumaa, 8 teemawebinaaria ja 10 vesityö- tai työturvallisuuskorttikoulutusta. Tervetuloa vesihuoltoalalle -verkkokurssin suoritti viime vuonna 94 henkilöä. Tilauskoulutuksina järjestettiin 19 vesityökortti- tai työturvallisuuskorttikoulutusta (edellisenä vuonna 31 tilauskoulutusta). Lisäksi järjestettiin useita maksuttomia tietoisuwebinaareja.

Suosituimmat koulutuksemme vuonna 2023 olivat:

- Vesimittarien etäluennan hyvät käytännöt, webinaari
- Johdon päivät, Kuopio
- Talousvesipäivä, webinaari
- Jätevesipäivä, webinaari
- Toimistopäivät (asiakaspalvelu, laskutus, liittymispalvelut, hallinto), Oulu

Koulutustoimintaa kehitettiin vuosille 2021-2024 laaditun koulutuksen kehittämissuunnitelman sekä osallistujapalautteiden pohjalta. Koulutuksen osallistujatytyväisyys on ollut hyvällä tasolla. Osallistujapalautteiden kokonaistyytyväisyyden keskiarvo syksyn koulutuksissa oli 4,3 / 5 ja suositeltavuus 97 %. Palautekyselyiden vastausprosentti on keskimäärin 28 %. Osallistujapalautteen keräystapaa muutettiin kesken vuoden, joten sen vuoksi luvuissa on mukana vain syksyn tapahtumat.

Vesihuolto 2023 -päivät ja Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttely järjestettiin Jyväskylän Paviljongissa 10.-11.5.2023. Vesihuoltovierien luennoilla, työpajoissa ja vesihuoltoon tuoreiden seminaarissa oli yhteensä noin 765 osallistujaa. Yhdyskuntatekniikka 2023 -näyttelyn kävijämäärä oli 5727. Näyttely toteutettiin yhteistyössä Suomen Tieyhdistys ry:n, INFRA ry:n, Suomen kuntatekniikan yhdistys ry:n ja Suomen Kiertovoima ry:n kanssa.

Jäsenpalvelut

Jäsenlaitoksille annettiin runsaasti neuvontaa ja lukuisia lausuntoja erityisesti hallintoon, maksuihin, sopimusasioihin ja lainsäädäntöön liittyvissä kysymyksissä. Yhdistyksen verkkosivustoa ja jäsenisivustoa kehitettiin jäsenpalvelun kattavuuden ja saavutettavuuden laajentamiseksi.

Jäsenpalveluun kuuluivat myös jäsenkirjeet ja sähköiset uutiskirjeet sekä kehittämishankkeiden tuloksena syntyneiden julkaisujen toimitaminen jäsenistön käyttöön.

Viestintä

Vuoden aikana sähköisiä uutiskirjeitä julkaistiin yhteensä 20 kpl (22 kpl v.2022). Varsinaisille jäsenille tehtiin yksi jäsenkirje (9 kpl v.2022), jonka aiheena oli Raakaveden omavalvonnan tutkimukset vesihuoltolaitoksilla – Kutsu yhteishankkeeseen. Jäsenistön omaa viestintää tuettiin eri tavoin, mm. tekemällä kuva- ja tekstimateriaaleja, jotka sopivat erityisesti sosiaalisen median viestintään. Maailman vesipäivän 22.3. ja maailman vessapäivän 19.11. teemana oli muutoksen nopeuttaminen maailmanlaajuisen vesi- ja sanitaatiokriisin ratkaisemiseksi. Jäseniä kannustettiin juhlistamaan päiviä kertomalla laitoksen talousvedestä ja jätevesien puhdistuksesta sekä vastuullisesta veden käytöstä ja siitä mitä saa – ei saa laittaa viemäriin. Yhdistyksen viestintäverkosto piti kuusi vapaamuotoista etäkeskustelutilaisuutta, jossa osallistujat vaihtoivat tietoa ja kokemuksia viestinnän ajankohtaisista asioista. Yhdistyksen strategiaan ja vuoden 2023 eduskuntavaaleihin liittyvää viestintää suunniteltiin ja toteutettiin. Usean eri yhteistyötahon kanssa toteutettiin jo kahdeksannen kerran ”Kinkkutemppu” -kampanja, jossa jouluruokien paistinrasvat kierrätetään uusiutuvaksi dieseliksi.

Kansainvälinen toiminta

Vesiasian päällikkö Paula Lindell oli kuukauden työkomennuksella Brysselissä EurEau:n toimistolla ja sieltä käsin vaikutti valmisteilla olevan jätevesidirektiivin uudistuksen sisältöön. Riina Liikanen toimi oman työnsä ohella EurEau:n juomavesikomitean puheenjohtajana. EU-tason edunvalvonnan ja pohjoismaisen yhteistyön ohella yhdistyksellä on jossain määrin kansainvälistä toimintaa. Yhdistys on

mukana European Benchmarking Cooperation Foundationin (EBCF) hallinnossa ja toiminnassa. Yhdistyksellä ei ole kirjanpitolain tarkoittamia sivuliikkeitä.

Hallinto

Yhdistyksen vuosikokous pidettiin 20.4.2023. Yhdistyksen hallituksen jäseninä ovat vuosikokouksesta alkaen olleet:

- Juha Hiltula, Kemin Energia ja Vesi Oy, puheenjohtaja
- Elina Antila, Porvoon vesi, varapuheenjohtaja
- Mari Heinonen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY)
- Pentti Janhunen, Helsingin seudun ympäristöpalvelut –kuntayhtymä (HSY)
- Juha Kotiranta, Kurikan Vesihuolto Oy
- Juha Lemmetyinen, Joensuun Vesi
- Jukka Meriluoto, HS-Vesi
- Juha Nurminen, Kajaanin Vesi
- Hannu Roikola, Kempeleen Vesihuolto Oy
- Paavo Taipale, Suomen Kuntaliitto
- Aki Teini, Liedon Vesi
- Ulla Tyrväinen, Iisalmen Vesi
- Minna Väisänen, Kokkolan Vesi

Kaikilla hallituksen jäsenillä on henkilökohtainen varajäsen. Hallituksen työvaliokuntaan ovat kuuluneet puheenjohtaja Juha Hiltula ja varapuheenjohtaja Elina Antila sekä hallituksen jäsenet Mari Heinonen ja Jukka Meriluoto. Varajäsen Minna Väisänen on osallistunut säännöllisesti työvaliokunnan kokouksiin. Hallitus kokoontui vuoden 2023 aikana 4 kertaa ja työvaliokunta 4 kertaa.

Yhdistyksen vuosikokouksen nimeämänä tilintarkastajana on toiminut BDO Oy, jossa vastuullisena tilintarkastajana on toiminut Hannele Stenmark ja myöhemmin KHT Paavo Elonheimo. Toiminnantarkastajana on toiminut Juha Heinonen Turun Vesihuolto Oy:stä.

Merkittävässä määrin asioiden valmistelu tapahtuu neljässä asiantuntijaryhmässä, jotka ovat vesilaitosryhmä, viemärlaitosryhmä, hallinto- ja talousryhmä sekä koulutustyöryhmä. Nämä asiantuntijaryhmät pitivät vuoden 2023 aikana neljä kokousta kukin. Muita asiantuntijaryhmiä ovat vaalitoimikunta, vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston toimikunta ja tunnuslukujärjestelmän kehittämistä ohjaava työryhmä.

Henkilöstö

Vakituisen henkilökunnan määrä vuoden 2023 lopussa oli yksitoista (11 v. 2022). Tilapäistyövoimaa käytettiin tarpeen mukaan, erityisesti avustaviin tehtäviin ja kesäharjoittelijan muodossa. Toimitusjohtaja Osmo Seppälä jäi eläkkeelle 30.6.2023. Hallituksen valitsema uusi toimitusjohtaja Riku Vahala aloitti tehtävässään 1.6.2023. Lakiasian päällikkö Anneli Tiainen jäi eläkkeelle 30.9.2023. Uutena lakiasian päällikkönä aloitti Joonas Jännäri 1.9.2023. Henkilöstön keski-ikä oli vuoden lopussa 52 vuotta.

Taloudellinen tilanne

Jäsenistön edunvalvontaan, maksuttomaan jäsenpalveluun ja ohjeiden sekä julkaisujen valmisteluun käytettiin 1.102.712 € (1.015.765 € v.2022). Edellä mainittuun toimintaan kohdistuneista kuluista henkilöstökuluja oli 706.245 € (664.554 € v.2022). Toimitilojen ja toimiston muiden yleiskulujen osuus oli 396.467 € (351.211 € v.2022). EU-maiden yhteistyöjärjestö EurEau:sta ja pohjoismai-

sesta yhteistyöstä aiheutuneet kulut olivat 54.486 € (77.548 € v.2022). Jäsenistöstä koostuvien hallinnon toimielinten kulut olivat 59.053 € (60.022 € v.2022), josta henkilöstökulujen osuus oli 31.980 € (33.420 € v.2022).

Jäsenmaksutuotot olivat 1.018.484 € (1.011.644 € v.2022). Muita toimiston tuottoja olivat korvaukset vesihuoltopoolille ja YT-näyttelylle tehdystä työstä sekä maksullisista lausunnoista 156.718 € (177.033 € v.2022). Projektien, julkaisujen ja tunnuskujärjestelmän alijäämä yhteensä oli 60.939 € (29.507 € v.2022) sekä koulutuksen alijäämä 36.564 € (103.051 € v. 2022) ja vesihuoltopäivien ylijäämä 127.037 € (-250 € v.2022). YT-näyttelyn tuotto oli 36.923 € (4.000 € v.2022). Yhdistyksen nettorahoituskulut olivat 13.017 € (16.324 € v.2022).

Toimintavuoden tulos oli 784 € alijäämäinen (117.578 € alijäämäinen v. 2022), mikä oli 31.784 € (71.578 € v.2022) talousarviota huonompi. Yhdistyksen kalustosta, laitteista ja ohjelmistoista tehdyt poistot olivat yhteensä 8.437 € (2.813 € v.2022). Ennakoitua huonompi tulos johtui hallituksen päätöksellä tehdyistä julkaisuvaraston alaskirjauksesta 45.570 € sekä tilikauden poistoista (2.110 €), joiden lisäksi on tehty lisäpoisto 6.327 €; näiden kulukirjausten yhteisvaikutus on 51.897 €. Ilman alaskirjauksia tulos olisi ollut selvästi suunniteltua parempi.

Taseen loppusumma oli 1.322.625,52 €, mikä on 34.140,28 € pienempi kuin edellisen vuoden lopussa. Yhdistyksellä ei ole pitkäaikaisia velkoja. Yhdistyksen varat ovat pankkitileillä sekä sijoitusrahastoissa. Oma pääoma on 1.091.146,24 € (1.118.217 € v.2022), josta kehittämisrahaston osuus on 560.085,85 € (584.191 € v.2022). Kehittämisrahaston pääoma on pääosin sidottu jo hyväksytyihin ja käynnissä oleviin hankkeisiin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Yhdistyksen sisäiset riskit liittyvät lähinnä talouteen ja henkilöstöön. Sijoitusympäristön muutokset voivat aiheuttaa riskejä yhdistyksen sijoitusvarallisuuden kehittymiseen. Vuosi 2023 oli viimeistä kahta kuukautta lukuun ottamatta sijoitusten arvon kehittymisen kannalta epäsuotuisa. Sijoitusten hajauttamisen ansiosta riskit realisoituivat kohtuullisen pieninä.

Yleinen hintojen nousu nosti yhdistyksen ja sen jäsenten toiminnan kustannuksia, mikä yhdessä pienentyneen vedenkulutuksen kanssa aiheutti painetta maksujen korotuksiin. Pienentynyt vedenkulutus puolestaan vaikuttaa viiveellä myös yhdistyksen jäsenmaksujen kertymään, joskin vaikutus on kohtuullisen vähäinen.

Toimiston henkilökunnan pysyvyys on ollut vakaa, mutta henkilöstön keski-ikä on korkea. Lisäksi työtehtävät ovat eriytyneet niin, että organisaatio on haavoittuva äkillisten henkilömuutosten osalta.

Tulevaisuuden näkymät

Kauden 2021-2030 strategian toimeenpano jatkuu vuonna 2024 aiemmin hyväksytyin toimintasuunnitelman ja vaikuttamissuunnitelman mukaisesti. Yhdistyksen strategia tukee myös Kansallisen vesihuoltouudistuksen tavoitteita. Maa- ja metsätalousministeriön johdolla valmisteltu kansallinen vesihuoltouudistus on lähivuosien tärkein alan keskeisten toimijoiden yhteinen ohjelma alan kehittämiseksi ja uudistamiseksi.

Euroopan ja koko maailman kiristynyt turvallisuustilanne vaikuttaa myös vesihuoltoon ja tarpeeseen kiinnittää yhä lisääntyvää huomiota varautumiseen ja huoltovarmuuteen. Yhdistyksen osalta tilanne haastaa resurssien riittävyyden vesihuoltopoolin toimintaan. Ilmastonmuutoksen aiheuttamat haasteet vesihuollolle ovat kasvamassa. Vesihuoltolaitosten toimintaympäristössä huolta on aiheuttanut myös kuntien ja kuntarakenteen tulevaisuuden epävarmuus. Erityisesti kuntien talouden kehitys tulevaisuudessa huolestuttaa. Vesihuoltouudistuksen valmistelun yhteydessä on isoksi haasteeksi todettu erityisesti monien pienten laitosten vaikeudet täyttää edes lainsäädännön minimivaatimukset. Osittain haasteet liittyvät talouteen mm. kyvyttömyytenä riittäviin investointeihin korjausvelan kasvun hillitsemiseksi, ja osittain puutteisiin osaamisessa ja muissa resursseissa. Keskustelu laitosten toiminnan ja talouden valvonnan tehostamisen tarpeesta on lisääntynyt.

Sääntely-ympäristössä on odotettavissa muutoksia lähivuosinakin. EU:n direktiiveistä osa on jo uudistunut (mm. juomavesidirektiivi) ja osa on uudistumassa (mm. yhdyskuntajätevesidirektiivi), mikä heijastuu myös kansalliseen lainsäädäntöön. Vesihuoltolain uudistamista valmistellaan osana Kansallista vesihuoltouudistusta. Vesihuoltolainsäädännön uudistaminen jatkuu eri vaiheissa usean vuoden ajan. Vahvaa ja proaktiivista vesihuollon edunvalvontaa tarvitaan tulevaisuudessakin. Yhdistyksen strategian näkyvyys ja vaikuttavuus ovat tässä tärkeässä roolissa. Edunvalvonnan vaikuttamissuunnitelmaa toteutetaan johdonmukaisesti strategian ja vesihuoltouudistuksen tavoitteiden edistämiseksi.

Hallituksen esitys vuosikokoukselle

Yhdistyksen tulos vuoden 2023 tilinpäätöksessä on 784,12 € alijäämäinen.

Hallitus esittää vuosikokoukselle hyväksyttäväksi vuoden 2023 tilinpäätöksen vahvistamista ja alijäämän vähentämistä oman pääoman toimintapääomasta.

Puheenjohtaja Juha Hiltula, Varapuheenjohtaja Elina Antila, Mari Heinonen, Pentti Janhunen, Juha Kotiranta

Juha Lemmetyinen, Jukka Meriluoto, Juha Nurminen, Hannu Roikola, Paavo Taipale, Aki Teini, Ulla Tyräinen, Minna Väisänen

9.1. Tuloslaskelma ja tase

TULOSLASKELMA

VARAINAINEN TOIMINTA (Maksulliset jäsenpalvelut)

	1.1-31.12.2023		1.1-31.12.2022	
VESIHUOLTOKURSSIT				
Tuotot	356 407,26		291 230,87	
Kulut	-392 971,19	-36 563,93	-394 281,57	-103 050,70
VESIHUOLTOPÄIVÄT				
Tuotot	247 619,52		208 917,00	
Kulut	-120 582,20	127 037,32	-209 167,15	-250,15
PROJEKTIIT JA JULKAISUT				
Tuotot	84 758,12		104 278,18	
Vaihto-omaisuuden arvonalennus	-45 570,00		0,00	
Kulut	-108 041,84	-68 853,72	-139 053,95	-34 775,77
BENCHMARKING				
Tuotot	33 649,61		36 341,29	
Kulut	-25 735,73	7 913,88	-31 073,03	5 268,26
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		29 533,55		-132 808,36

YLEISKULUT (Edunvalvonta ja maksuttomat jäsenpalvelut)

TOIMISTO				
Tuotot	156 718,35		177 033,42	
Kulut	-1 108 787,01	-952 068,66	-1 017 790,21	-840 756,79
KANSAINVÄLINEN TOIMINTA		-54 485,84		-77 548,25
JÄSENMAKSUT JA AVUSTUKSET		-9 282,00		-9 830,00
HALLINNON KULUT		-59 052,76		-60 021,71
YLEISKULUT YHTEENSÄ		-1 074 889,26		-988 156,75
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		-1 045 355,71		-1 120 965,11

VARAINHANKINTA

Tuotot				
Varsinaiset jäsenmaksut	842 624,00		834 689,00	
Yhteistoimintajäsenmaksut	175 860,00		176 955,00	
Yhdyskuntatekniikka	36 922,69	1 055 406,69	4 000,00	1 015 644,00
TUOTTO-/KULUJÄÄMÄ		10 050,98		-105 321,11

SIIJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

Tuotot	22 267,33		16 209,98	
Kulut	-35 284,32	-13 016,99	-32 533,66	-16 323,68

KEHITTÄMISRAHASTO

Tuotot				
Kehittämisrahaston jäsentulot	332 703,00		328 857,00	
Kulut				
Maksetut avustukset	-356 807,74		-282 384,32	
Siirretty rahaston pääomaan	24 104,74	0,00	-46 472,68	0,00

RAHASTOSIIRROT

Purku stipendirahastosta		2 181,89		4 066,33

TILIKAUDEN TULOS

		-784,12		-117 578,46

TILIKAUDEN ALI-/ YLIJÄÄMÄ

-784,12

-117 578,46

TASE**Vastaavaa**

PYSYVÄT VASTAAVAT

Aineelliset hyödykkeet
Koneet ja kalusto
Arvoesineet

0,00
151,37

151,37

8 437,00
151,37

8 588,37

Sijoitukset

Osakkeet ja osuudet

30 600,00

30 600,00

PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ**30 751,37****39 188,37**

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Vaihto-omaisuus

0,00

45 570,00

Pitkäaikaiset saamiset

YT näyttelyn peruspääoma
Vuokravakuus

12 000,00
37 096,94

49 096,94

12 000,00
37 096,94

49 096,94

Saamiset

Myyntisaamiset
Siirtosaamiset
Muut saamiset

10 729,29
13 647,30
2 480,00

26 856,59

24 651,12
2 461,00
42 413,77

69 525,89

Rahoitusarvopaperit

Muut sijoitukset

1 068 727,39

1 056 660,73

Rahat ja pankkisaamiset

147 193,23

96 723,87

VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ**1 291 874,15****1 317 577,43****VASTAAVAA YHTEENSÄ****1 322 625,52****1 356 765,80****Vastattavaa**

OMA PÄÄOMA

Kehittämiskassa 1.1.
Lisäys (+)/vähennys (-)

584 190,59
-24 104,74

560 085,85

537 717,91
46 472,68

584 190,59

Toimintapääoma 1.1.
Tilikauden ali-/ ylijäämä
VVY juhluvuoden rahasto

521 898,10
-784,12
9 946,41

531 060,39

639 476,56
-117 578,46
12 128,30

534 026,40

OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ**1 091 146,24****1 118 216,99**

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikainen

Ostovelat
Muut velat
Siirtovelat

142 986,03
1 981,65
86 511,60

231 479,28

97 494,94
25 721,09
115 332,78

238 548,81

VASTATTAVAA YHTEENSÄ**1 322 625,52****1 356 765,80**

Helsingissä maaliskuun 13. päivänä 2024

Juha Hiitula, puh.joht.

Elina Antila

Mari Heinonen

Pentti Janhunen

Juha Kotiranta

Juha Lemmetyinen

Jukka Meriluoto

Juha Nurminen

Hannu Roikola

Paavo Taipale

Aki Teini

Ulla Tyrväinen

Minna Väisänen

Riku Vahala, toim.joht.

10. Jäsenet

Varsinaisia jäseniä oli kertomusvuoden lopussa 301. Yhteistoimintajäseniä oli kertomusvuoden lopussa 177.

Varsinaiset jäsenet 31.12.2023, 301 laitosta.

Alajärven kaupungin vesi- ja viemärlaitos	Kaavin kunnan vesi- ja viemärlaitos	Liikelaitos Pietarsaaren Vesi, T
Alajärven Vesiosuuskunta	Kajaanin Vesi, T	Liikelaitos Salon vesi
Alakylän Vesiosuuskunta	Kalajoen kaupunki, viemärlaitos	Limingan Vesihuolto Oy
Alavieskan kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kangasalan Vesi, T	Lohjan vesi- ja viemärlaitos
Alavuden kaupungin vesihuoltolaitos	Kangasniemen kunnan vesi- ja viemärlaitos	Loimaan Vesi
Alva-Yhtiöt Oy, T	Kankaanpään kaupungin vesihuoltolaitos	Loimijokivarren jätevesiosuuskunta
Askolan kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kannuksen Vesiosuuskunta	Lopen vesilaitos
Aurinkovuoren Vesi Oy	Karkkilan kaupungin vesihuoltolaitos, T	Loviisan Vesiliikelaitos
Autorannan Vesiosuuskunta	Karstulan kunnan vesi- ja viemärlaitos	Loviisanseudun Vesi Oy
Bollstad vattenandelslag	Karttulan Vesiosuuskunta	Lumijoen Vesi Oy
Enontekiön Vesihuolto Oy	Kauhajoen Vesihuolto Oy	Luumäen kunta, vesilaitos
Eräjärven seudun vesiosuuskunta	Kauhavan Vesi Oy	Malax Vatten
Etelä-Pornaisten vesiosuuskunta	Keiteleen kunnan vesi- ja viemärlaitos	Marttilan vesihuoltolaitos
Etelä-Tammelan Vesihuolto Oy	Kemijärven vesi- ja viemärlaitos, T	Maskun Vesihuolto Oy
Eurajoen vesihuoltolaitos	Kemin Energia ja Vesi Oy, T	Merijärven kunta
Euran kunnan vesihuoltolaitos	Keminmaan Energia ja Vesi Oy, T	Merikarvian kunnan vesi- ja viemärlaitos
Forssan vesihuolto-liikelaitos	Kempeleen Vesihuolto Oy, T	Meri-Lapin Vesi Oy
Haapajärven Vesi Oy	Keravan kaupunki/vesilaitos, T	Mikkelin Vesiliikelaitos
Haapaveden Energia ja Vesi Oy	Keski-Savon Vesi Oy	Muhoksen Vesihuolto Oy
Hailuodon Vesihuolto Oy	Keski-Uudenmaan Vesi Kuntayhtymä	Muonion kunnan vesihuoltolaitos
Haminan Vesi	Keuruun Vesi liikelaitos, T	Muuramen kunnan vesi- ja viemärlaitos
Hangon Vesi -liikelaitos	Kihniön Vesi ja Lämpö Oy	Muuramen Rannankylän ja Isolahden vesiosuuskunta
Hankasalmen kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kimitoön Vatten - Kemiönsaaren Vesi	Mynämäen Vesihuolto Oy
Hartolan kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kirkkonummen Vesi -liikelaitos	Myrskylän kunnan vesihuoltolaitos
Haukivuoren Vesiosuuskunta Hauki	Kiteen Vesikunta	Myötämäen Vesi Oy
Hausjärven kunta, vesihuoltolaitos	Kittilän Vesihuolto-osuuskunta	Mäntyharjun kunnan vesihuoltolaitos
Heinolan kaupungin vesihuoltolaitos	Kiuruveden kaupungin vesihuoltolaitos, T	Mäntän Kaukoliämpö ja Vesihuolto Oy, T
Heinäveden kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kokemäen Vesihuolto Oy	Naantalın vesihuoltolaitos, T
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä HSY, T	Kokkolan Vesi	Napapiirin Energia ja Vesi Oy
Hollolan vesihuoltolaitos	Kontiolahden vesihuoltolaitos	Nivalan Vesihuolto Oy, T
HS-Vesi, T	Korsholms kommuns vattentjänstverket	Nivos Vesi ja Lämpö Oy
Huittisten kaupunki Vesihuoltolaitos	Kosken TI kunnan vesihuoltolaitos	Nokian Vesi Oy, T
Huittisten Puhdistamo Oy	Kouvolan Vesi Oy, T	Nousiaisten Vesi Oy
Humpplian kunnan viemärlaitos	Kronoby Vatten och avlopp Ab	Nurmeksen Vesi Oy
Humpplian Vesihuolto Oy	KRS-Vesi	Nurmijärven Vesi
Hyvinkään Vesi, T	Kuhmoisten kunnan vesihuoltolaitos	Nurmin vesihuolto-osuuskunta
Hämeenkyrön kunnan vesihuoltolaitos	Kuhmon VesiEnergia Oy	Nykarleby Kraftverk Ab
Iin kunta/Iin vesiliikelaitos	Kuopion Vesi Oy, T	Närpes Vatten Ab
Iisalmen Vesi, T	Kuortaneen kunnan vesi- ja viemärlaitos	Orimattilan kaupungin vesilaitos
Iitin Vesihuolto Oy	Kurikan Vesihuolto Oy	Oriveden kaupungin vesihuoltolaitos
Ikaalisten Vesi Oy	Kustavin kunta, vesihuoltolaitos	Osuuskunta Valkeavesi
Ilmajoen kunta, vesihuoltolaitos	Kuusamon energia- ja vesiosuuskunta	Osuuskunta Vesijako
Ilomantsin kunnan vesihuoltolaitos	Kymen Vesi Oy, T	Oulaisten Vesiosuuskunta
Imatran Vesi, T	Kymenlaakson Vesi Oy	Oulun Vesi, T
Inarin Lapin Vesi Oy, T	Kyröskosken Vesihuolto Oy	Outokummun kaupungin vesi- ja viemärlaitos
Ingå Vatten - Inkoon Vesi	Kyyjärven vesi- ja viemärlaitos	Paavolan Vesi Oy
Isonkyrön kunnan vesi- ja viemärlaitos	Kälviän Vesiosuuskunta	Padasjoen Vesihuolto Oy
Itä-Savon Vesi Oy	Kärkölan Vesi	Paimion Vesihuolto Oy
Janakkalan Vesi, T	Kärsämäen Vesihuolto Oy	Paltamon vesihuoltolaitos
Joensuun Vesi, T	Käylän seudun vesiosuuskunta	Paraisten Kaupunki vesihuoltolaitos
Jokioisten kunnan vesihuoltolaitos	Lahti Aqua Oy, T	Parikkalan kunta, vesihuoltolaitos
Joroisten kunnan vesilaitos	Laihian kunnan vesihuoltolaitos	Parkanon Vesi Oy
Joutsan Vesihuolto Oy	Laitilan kaupunki, vesihuoltolaitos, T	Pedersöre Vatten Ab
Juuan kunnan vesihuoltolaitos	Lakeuden Keskuspuhdistamo Oy	Pellon Vesihuolto-osuuskunta
Juutilankankaan vesihuolto-osuuskunta	Lakeuden Vesi	Perhon kunnan vesi- ja viemärlaitos
Juvan kunnan vesi- ja viemärlaitos	Lapinkylän Vesiosuuskunta	Pernajan Saariston Vesiosuuskunta
JVP-Eura Oy	Lapinlahden Vesi Oy	Petäjaveden kunnan vesihuoltolaitos
Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy, T	Lappajärven Vesiosuuskunta	Pieksämäen Vesi Oy, T
Jämsän Vesi	Lappavesi Oy	Pieksänkosken vesiosuuskunta
Järvenpään Vesi	Lappeenrannan Energia Oy, T	Pielaveden kunnan vesihuoltolaitos
Kaarinan kaupungin vesihuoltolaitos	Lapuan kaupungin vesihuoltolaitos	Pikkaralan Vesiosuuskunta
	Larsmo Vatten och Avlopp Ab	Pohjois-Tuusniemen Vesiosuuskunta
	Laukaan Vesihuolto Oy	Polvijärven kunnan vesihuoltolaitos
	Lemin kunta, vesi- ja viemärlaitos	Pomarkun vesihuoltolaitos
	Lempäälän Vesi Oy, T	Porin Vesi, T
	Leppävirran kunta, vesihuoltolaitos	Pornaisten kunnan vesihuoltolaitos
	Levin Vesihuolto Oy	Poronkankaan Vesi Oy
	Liedon Vesi, T	Porvoon vesi, T
	Lieskan kaupungin vesihuolto-liikelaitos	Pudasjärven Vesiosuuskunta

Punkalaitumen kunta, vesihuoltolaitos
Puolustuskiinteistöt
Puumalan Vesiosuuskunta
Pyhäjokisuun Vesi Oy
Pyhäjärven Energia ja Vesi Oy
Pyhä-Luosto Vesi Oy
Pyhännän Vesi Oy
Pyhärannan kunnan vesihuoltolaitos
Pälkäneen kunnan vesihuoltolaitos
Päntäneen Vesihuolto Oy
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy
Pöljän Vesiosuuskunta
Pöytyän kunnan vesihuoltolaitos
Raahen Vesi Oy, T
Raaseporin Vesi
Raision Vesi Oy, T
Ranuan Infra Oy
Rauman Vesi
Rautalammin kunnan vesihuoltolaitos
Rautavaaran kunnan vesihuoltolaitos
Reisjärven Vesiosuuskunta
Riihimäen Vesi, T
Ristijärven Vesihuolto-osuuskunta
Ruokolahden kunnan vesihuoltolaitos
Ruskon kunnan vesihuoltolaitos
Saarijärven Vesihuolto Oy, T
Sallan Alueämpö Oy
Sanginjoen Vesiosuuskunta
Sastamalan Vesi
Sauvon Vesihuolto Oy
Savitaipaleen kunta, vesi- ja viemärlaitos
Savonlinnan Vesi, T
Savukosken kunnan vesihuoltolaitos
Seinäjoen Energia Oy/Seinäjoen Vesi, T

Sievin Vesiosuuskunta
Siikalatvan keskuspuhdistamo Oy
Siikalatvan Vesihuolto Oy
Simon Vesihuolto Oy
Sipoon vesi- ja viemärlaitos
Siuntion vesihuoltolaitos
Someron Vesihuolto Oy
Sonkajärven vesihuoltolaitos
Sotkamon kunnan vesihuoltolaitos
Sulkavan Palvelut Oy
Suomen Sokeri Oy
Suomussalmen kunnan vesihuoltolaitos
Suonenjoen Vesi Oy
Suvisaariston vesiosuuskunta
Sykäräisten Vesihuolto Oy
Sysmän kunnan vesi- ja viemärlaitos
Sytteen vesi- ja viemärlaitos
Taivalkosken kunnan vesihuoltolaitos, T
Taivassalon Vesi Oy
Tammelan kunnan vesihuoltolaitos
Tampereen Seudun Keskuspuhdistamo Oy
Tampereen Vesi liikelaitos, T
Tarsalanjärven vesiosuuskunta
Tavase Oy
Tervolan Energia ja Vesi Oy, T
Teuvan kunnan vesihuoltolaitos
Toholammin Vesihuolto Oy
Toholammin Viemäri-liikelaitos
Toivakan kunta vesi- ja viemärlaitos
Tornion Vesi Oy
Tunturi-Lapin Vesi Oy
Turun seudun puhdistamo Oy, T
Turun Seudun Vesi Oy
Turun Vesihuolto Oy, T

Tuusniemen kunnan vesilaitos
Tuusulan kunta, vesihuoltolaitos
Tyrmävän Vesihuolto Oy
Ulvilan kaupunki, vesilaitos
Urjalan kunnan vesihuoltolaitos
Utajärven kunnallinen vesihuoltolaitos
Uudenkaupungin Vesi
Uuraisten kunnan vesihuoltolaitos
Vaalan Vesi ja Lämpö Oy
Vaasan Vesi, T
Valkeakosken kaupungin vesihuoltolaitos
Vampulan Vesihuolto Oy
Vatten och Avloppsverket i Korsnäs kommun
Vehmaan kunnan vesihuoltolaitos
Vesikolmio Oy
Vesi-Mega Oy
Vesiosuuskunta Mustjoki
Vesiosuuskunta Suoni
Vesiosuuskunta Uiskoila
Vetelin kunta, Vesihuoltolaitos
Vieremän Lämpö ja Vesi Oy
Vihannin Vesiosuuskunta
Vihdin Vesi
Virolahden kunnan vesi- ja viemärlaitos
Virtain kaupunki, vesihuoltolaitos
Virtain Vesiosuuskunta
Vörå kommuns vattentjänstverk
Ylitornion kunnan vesi- ja viemärlaitos
Ylivieskan kaupungin vesihuoltolaitos
Ylivieskan Vesiosuuskunta, T
Ylä-Savon Vesi Oy
Ylöjärven Vesi Oy
Ähtärin Energia ja Vesi Oy
Äänekosken Energia Oy

Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä Venlassa on kaksi tasoa: laaja ja suppea. Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmän maksullisen laajan tason jäseniä on 50, jäsenet on merkitty T-kiiraimella listaan. Vuoden 2012 alusta lähtien kaikki Vesilaitosyhdistyksen jäsenlaitokset ovat automaattisesti myös Vesihuoltolaitosten kehittämisrahaston jäseniä.

Yhteistoimintajäsenet 31.12.2023, 177 yritystä:

Aarsleff Oy
Ab Stormossen Oy
ABK Automation Oy
Abloy Oy
AFRY Finland Oy
Alfa Laval Nordic Oy
Allwatec Oy
Aquaflow Oy
Arkance Systems Finland Oy
Atolli Oy
AJUMA Finland Oy
AVK Finland Oy
Baumedi Oy
Bernier Oy / Berner Industries
Blackline Safety Europe
Blue Idea Finland
Brenntag Nordic Oy
Buildie Oy
Burkert Finland Oy
Camfil Oy
Caproc Oy
CGI Suomi Oy
Christian Berner Oy
Cipax Oy
Comsel System Oy
Dahl Suomi Oy
Digita Oy
Econosto Oy
Eerola-Yhtiöt Oy
Effectio Oy
Ekonnia Oy
Elisa Oyj
Endev Oy
Endress+Hauser Oy
Esri Finland Oy
Etoiles Suomi Oy
Eurofins Environment Testing Finland Oy
Evac Oy
Everbridge Finland Oy
FCG Finnish Consulting Group Oy
Festo Oy
Filterit Oy
Finess Energy Oy
Finnchain Oy
FirePro Finland Oy
Flootech Oy
Flowplus Oy
Flowpro Management Oy
Fluidit Oy
Fortum Waste Solutions Oy
Gasum Oy
Georg Fischer Ab
Geotrim Oy
Geo-Work Infra Oy
Geo-Work Oy
Gidon Infra Oy
HeadPower Oy
Heikki Laiho Oy
HUBER Technology Nordic

HyXo Oy
Hämeen ammattikorkeakoulu
IDEXX Laboratories Oy
Indutek Industrial Oy
InfraLiner Oy
Inntech Europe Ltd. Oy
Insta Automation Oy
JALPA Oy
Jupalco Oy
Kaiko Oy
Kamstrup A/S
Kari-Finn Oy
Kekkilä Oy
Kemira Oy
Keski-Suomen Betonirakenne Oy
Keyflow Oy
Keypro Oy
KL-Kustannus Oy/Kuntatekniikka
Koka Oy
Kokkolan Teollisuusvesi Oy
Korkeamäki Oy
KSB Finland Oy
KVYV Tutkimus Oy
Labkotec Oy
Lakeuden Etappi Oy
Laki ja Vesi Oy
Landis + Gyr Oy
Laser Gas Oy
Lassila & Tikanoja Oy
Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy
Maakone
Maanomistajien Arviointikeskus Oy
Maanrakennus B. Dahlbacka Oy
Maanrakennus Jokinen Oy
Masinotek Oy
Meltex Oy Plastics
MetropoliLab Oy
Mikkelin kehitysytio Miksei Oy
Millog Oy
Mipro Oy
MRC Global Oy
Mykon Oy
Nordkalk Oy Ab
Noxon Suomi
Onninen Oy
Operon Group Oy
Optoseven Oy
Oy Armatec Finland Ab
Oy Enitec Engineering Ab
Oy Grundfos Pumput Ab
Oy Korate Ab
Oy Lining Ab
Oy NCH Suomi Ab
Oy Profimeas Ltd
Oy Pumpulohja Ab
Oy Raita Environment Ltd
Perel Oy
Pipelife Finland Oy
Planora Oy

ProMinent Finland Oy
PSK Standardisointiyhdistys ry
Rakennuttajatoimisto HTJ Oy
Ramboll Finland Oy
Renos Oy
Roxtec Finland Oy
Rudus Oy
Ruskon Betoni Etelä Oy
S2B Energia Oy
Saint-Gobain Finland Oy/Pam
Samplion Oy
Savonia-ammattikorkeakoulu Oy
Scalgo ApS
ScanLab Oy
Schneider Electric Finland Oy
SeiLab Oy
Siemens Osakeyhtiö
Sitowise Oy
Skarta Finland Oy
Slatek Oy
Smartvatten Oy
Solteq Oyj
SPC Vestiteknikka Oy
STM Finland Oy
Sujuutek Oy
Sulzer Pumps Finland Oy
Suomen Vesitieto Oy
Suomen ympäristöopisto SYKLI
Sweco Finland Oy
Syspoint Oy
T & A Mämmelä Oy
Taitotalo
Tecalemit Flow Oy
TONISCO System Oy
Trafino Oy
Trimble Solutions Oy
TT-teknologia Oy
today Oy
Työteho-seura ry
Ulefos Oy
Uponor Infra Oy
Vaakaporauspalvelu VPP Oy
Valmet Automation
WAM Finland Oy
Varpaisjärven Maansiirto ja Vesiteknikka Oy
Waterix Oy
WaterZerv
Wavin Finland Oy
Verlatek Oy
VertoNordic Oy
Vesihuolto Ari Vaarala Oy
Vesiosuuskuntien huoltopalvelut Oy
Wilo Finland Oy
VMH Kalibro Oy
Vogelsang Oy
WSP Finland Oy
Xylem Water Solutions Suomi Oy
Yara Suomi Oy
YIT Suomi Oy

10.1 Vesilaitosyhdistyksen yhteistoimintajäsenjaosto

Vesilaitosyhdistyksen yhteistoimintajäsenjaosto on perustettu 2019. Toiminta on organisoitu neljään alajaostoon, jotka ovat vesilaitosjaosto, viemärlaitosjaosto, hallinto- ja talousjaosto sekä koulutus-, tutkimus- ja kehitysjaosto. Alajaostojen puheenjohtajat voivat osallistua kutsuttuina

asiantuntijoina Vesilaitosyhdistyksen vastaaviin asiantuntijaryhmiin. Jaosto ei pitänyt vuoden aikana kokouksia. Yhteistoimintajäsenjaoston puheenjohtajana toimii toimitusjohtaja Seppo Wallinmaa Aquaflow Oy:stä ja varapuheenjohtajana vesihuollon toimialapäällikkö, suunnittelupäällikkö Kimmo Hell, Ramboll Finland Oy:stä. Vesihuolto 2023 -päivillä Seppo Wallinmaa piti avausseminaarissa esitelmän Vesilaitosyhdistyksen yhteistoimintajäsenjaoston toiminnasta.

Mainostoimisto Dion / Painotolo Seiska

- Vesilaitosyhdistyksen hallituksen, vesihuoltopäivien ja palkittujen kuvat Terotemedia/Tero Takalo-Eskola
 - Vesilaitosyhdistyksen toimitusjohtajan kuva sekä s.6 (alla), s. 12, s. 16, s. 25 Jukka Sahlakari
 - Unsplash: kansi ja takasivu Hannu Hollström • s. 4 David Grandmougin • s. 5 (yllä) Frans Leivo, (keskellä) Juho Luomala, (alla) Todd Quackenbush • s. 6 (yllä) Frans Leivo • s. 8 (vasemmalla) Datingscout, (oikealla) Juho Luomala • s. 9 Kristopher Villa • s. 13 (yllä) Marko Lehikoinen, (alla) Anne Nygård • s.14 (yllä) Wes Hicks • s. 15 Viktor Bystrov • s. 18 Ian Keefe
-

Suomen vesihuoltolaitokset

- toimittavat asiakkailleen puhdasta juomavettä
- huolehtivat asiakkaittensa jätevesistä ja niiden puhdistamisesta
- ovat maamme merkittävimpiä vesistönsuojelijoita
- rahoittavat toimintansa palveluista saatavilla maksutuloilla
- tuottavat elintärkeän palvelun kohtuullisin kustannuksin, mikä mahdollistaa hyvän palvelutason säilymisen

Vesilaitosyhdistys

- valvoo jäsenlaitostensa etuja
- neuvoo jäsenlaitoksiaan
- osallistuu alan tutkimus- ja kehitystyöhön
- edistää alan työntekijöiden ammattitaitoa tarjoamalla monipuolista koulutusta
- kokoaa ja välittää alan uusinta tietoa jäsenlaitoksille
- julkaisee selvityksiä ja ohjeita jäsenlaitostensa käyttöön
- ylläpitää suhteita mediaan

Vesilaitosyhdistys
Vattenverksföreningen VVY

Vesilaitosyhdistys
Ratamestarinkatu 7 B, 00520 Helsinki
Puh. (09) 8689 010
Facebook: @jokapaivaonvesipaiva
LinkedIn: linkedin.com/company/vesilaitosyhdistys
Kotisivu: www.vvy.fi
Sähköposti: vvy(a)vvy.fi